

1. LEUPOSTA
16. Telefo...
Havonta 11...
12. egységére 20 dollár.

NYKELLET

ESIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Ára 5 lej
Kedd, 1936 március 17.
569. EV. ADAR 23 | XIX. EV. 70 SZAM

Londonban rendkívül súlyosnak ítélik meg a helyzetet

Hitler feltételekhez kötötte Németország megjelenését a népszövetségi tanács ülésén, amelyeket úgy az angol kormány, mint Flandin külügyminiszter elfogadhatatlannak jelentett ki. Franciaország nem tárgyal a németekkel. Pertinax szegénytelennek nevezi a német választ. Súlyos csalódást kellett angol politikai körökben a német válasz. Zart ülésen tárgyalják meg Hitler feltételeit. Angol kormányváltással kell számolni?

Flandin kijelentette, hogy amennyiben Franciaország álláspontja nem győzne, otthagyná a népszövetségi tanács ülését

London, március 16. A népszövetségi tanács rendkívüli ülésének szombati megnyitóját a nemzetközi helyzet határozottan súlyosbította. Szombaton az angol kormány még komolyan hitt abban, hogy Németország hajlandó lesz kiküldeni delegátusát a hétfői tárgyalásokra s hogy Hitler jelentékenyebb kompromisszumokra is hajlandó lesz a feszültség enyhítése érdekében.

Megállapítható, hogy ez a reménység teljes kudarcot vallott. Hitler olyan feltételekhez kötötte a Népszövetség tanácsülésén való megjelenését, amelyek a minden áron meggyezést kereső angol kormány részéről is elfogadhatatlannak nyilvánították.

Hitler a Népszövetség tanácsán való megjelenését a következő két feltételhez kötötte: 1. hogy Németország ugyanolyan jogok fölött rendelkezzen a Népszövetség tanácsában, mint a többi államok, 2. hogy Hitler kancellár március 7-én tett javaslatait teljes egészében fogadják el.

Nagy csalódás Angliában Hitlernek ez a válasza, londoni jelentés szerint angol politikai körökben nagy csalódást keltett, annál is inkább, mert szombaton az angol kormány a berlini angol nagykövet útján külön is közbenjárt abban az irányban, hogy Németország ne zárkózzék el a tanácsülésen való megjelenéstől. Ha a vitában való egyenlőség követelése az angolok szerint nem is lehetetlen követelés Hitler részéről, sőt talán természetes is, annál érthetlenebb az a követelés, hogy már előzetesen vegyék tudomásul a március 7-i javaslatokat, amikor ezen a tanácsülésen éppen a békeszerződés megsértéséről tárgyalnak. Annál kevésbé fogadható el a német feltétel, mert elfogadása azt jelentené, hogy fölösleges minden tárgyalás Franciaország és Belgium javaslatai fölött és ama követelést illetően, hogy a német csapatokat vonják vissza a rajnai zónából.

Flandin nem alkuszik Hitler brüsszeli feltételeivel kapcsolatban Flandin francia külügyminiszter rendkívül éleshangú nyilatkozatot adott a sajtó képviselőinek, amely teljes mértékben elárulja a francia kormány ama szándékát, hogy ezúttal semmiféle koncessziót és kompromisszumot nem hajlandó tenni Németországnak s mindenáron még a népszövetségi tanácsülés esetleges otthagya árán is ragaszkodik álláspontjának érvényesítéséhez.

Flandin nyilatkozata a következőképpen hangzott: — Azért jöttem Londonba, hogy igyekezzem rávenni az illetékes államokat arra, hogy megállapítsák a locarnói szerződésnek a németek által való megsértését, nem pedig azért, hogy tárgyalásba bocsátkozunk a német birodalommal. Amennyiben az események a francia követelésektől eltérőleg alakulnának, inkább visszatérek Párizsba, sőt még attól sem riadok vissza, hogy szükség esetén otthagyjam a népszövetségi tanács ülését. — Nem ismerem még a német válasz

teljes szövegét, de a két alapvető feltételt már tudomásomra hozták. A második számú feltételt teljes mértékben elfogadhatatlannak tartom.

Egyébként a népszövetségi tanács hétfő délutáni ülésén fogja tudomásul venni a német választ. Franciaország, általános vélemény szerint határozottan visszautasító álláspontot fog helyezni.

Egy más jelentés szerint a Népszövetség tanácsa kedden ül össze Londonban a tárgyalásait megkezdni, akár elfogadja Németország a meghívást, akár nem.

Elengedhetetlen a megtorlások Németország ellen A félhivatalos Petit Parisienben feltűnést keltő cikk jelent meg tegnap Franciaország külpolitikájáról.

Franciaország — írja a lap — készen áll arra, hogy a francia szöveget egyezményt a hági döntőbíró elé terjessze annak megállapítása végett, hogy összeegyeztethetetlen-e a locarnói meggyezéssel.

Az újság rámutat arra, hogy kedvező döntés esetén logikusan az következik, hogy Németország ellen megtorlásokkal kell élni. Különösen hangsúlyozza azonban, hogy addig is, míg ez megtörténik, Németország ellen ugynevezett „biztosító lépéseket” kell életbe léptetni.

Nem tudni — fejezi be cikkét a Petit Parisien — hogy mindezek az indítványok milyen átalakulásokat fognak szenvedni a népszövetségi laboratóriumban. Francia részről mindenesetre sikerűs esetén célszerűnek tartják azt is, hogy Franciaország egyedül maradjon véleményével, mintsem, hogy a népszövetségi tanács a mellett kompromisszumot fogadjon el olyan kérdésekkel kapcsolatban, amelyek igazságához semmi kétség sem fér.

Amennyiben Franciaország igaz ügyben vereséget szenvedne — fejezi be cikkét a félhivatalos lap — még mindig megmarad számára a lehetőség, hogy a saját és szövetségeseinek erejére bízsa magát.

Párizsi jelentés szerint a francia közvélemény teljes mértékben helyesli Flandin határozott nyilatkozatát. Pertinax szegénytelennek mondja a német választ, amelyre Flandin olyan feleletet adott, amilyent megérdemelt. A francia kormány teljes tudatában van most már annak, hogy Hitlerrel nem lehet tárgyalni, mert vakmerőségük és hipokrizsiuk nem ismer határt. A németek csak vádoltként jelenhettek volna meg a népszövetségi tanács ülésén, nem pedig egyenrangú tárgyaló félként.

Zárt ülés a német válasz miatt A Reuter ügynökség értesülése szerint a német kormány hivatalosan is elküldte választát a Népszövetség főtárgyalójának a szombati meghívásra való feleletképpen. Ezzel kapcsolatban ugyancsak a Reuter ügynökség jelenti, hogy a német válasz súlyos csalódást keltett angol politikai körökben. Ennek tudható be, hogy a népszövetségi tanács hétfő délutáni ülését zártilással deklarálták, hogy a súlyos helyzetre való tekintettel hozandó határozatokat a szélesebb nyilvánosság kizárásával hozhassák meg. A zárt-

ülésen a tanács tagok tudomást fognak szereztetni Németország válaszáról. Kétségtelennek tartják, hogy a németek választát elfogadhatatlannak fogják minősíteni és nyílt visszautasításnak tekintik.

Angol kormányválság a súlyos helyzet miatt?

A Daily Telegraph szerint az angol alsóházban az a vélemény alakult ki, hogy az angol diplomácia tanúsított rezervált magatartást a folyamatosan levő tárgyalások alkalmával. Azt hiszik, hogy rövidesen széleskörű tanácskozások kezdődnek Londonban a nemzetközi helyzetről. Egyébként az alsóház külügyi bizottsága kedden este fontos ülést tart.

A válsággal kapcsolatos, többé-kevésbé ellenőrizhetetlen jelentések közé tartozik az a hír is, hogy az események következtében angol kormányválság fenyeget.

Az angol kormány egy része, köztük különösen a fiatalok, elsősorban Eden külügyminiszter, Paul Cooper hadügyminiszter erőyes felépést kívánnak a locarnói szerződés védelmében.

Eden álláspontja mellett áll a jövő miniszterelnökének tekintett Neville Chamberlain, kincstári kancellár is. Ezek a miniszterek állítólag lemondással fenyegetnek, ami feltétlenül kormányválsághoz vezetne, mert a kormány párt jeantós része: Austen Chamberlain volt külügyminiszter és Winston Churchill vezetésével Eden politikáját támogatja.

Egyébként a legtöbb londoni lapnak is az a véleménye, hogy a Hitler által átadott feltételek elfogadhatatlanok. Különös konstanciát keltett az angol közvéleményben a német javaslat második feltétele.

A Reuter szerint a helyzetet igen súlyosnak tekintik népszövetségi körökben.

A német válasz nem járult hozzá a helyzet enyhüléséhez. A legutóbbi napokban Németországnak kétszer is alkalma nyílt hozzájárulni a feszültség enyhítéséhez. Csak minimális engedményeket kellett volna tennie, de semmire sem volt hajlandó. Viszont Franciaország sem hajlandó engedni elfoglalt álláspontjából. Ennek következtében a feszültség fennáll és bármilyen közbejövő incidensnek súlyos következményei lehetnek.

Ugy Párizsban, mint Londonban feszült érdeklődéssel tekintenek Eden és Grand elmondandó beszédei elé, amelynek nagy fontosságot tulajdonítanak.

Hitler müncheni beszéde Hitler szombaton Münchenben mondott választási beszédet, amelyben újra agresszív hangokat pendített meg. Újra kijelentette, hogy sohasem fog kapitulálni, a fenyegetésekkel nem törődik és folytatja a sors által elrendelt utját. A beszéd tartalmából arra lehetett következtetni, hogy nem hajlandó megbízottat küldeni a londoni értekezletre.

A beszéd után történt a berlini angol nagykövét közbelépése, mely után a repülőgépen Berlinből Münchenbe érkezett Neurath külügyminiszter, Bülow államtitkár, Ribbentrop báró és Hitler kancellár között fontos megbeszélések folytak le. Ennek a megbeszélésnek eredménye volt a német válasz, amelyben azonban Hitler az elfogadhatatlannak minősített feltételeket kövölte. Alighanem a müncheni tárgyalások eredménye az is, hogy Frankfurtban Hitler beszéde alkalmából tervezett nagy katonai felvonulást újabb rendelkezés szerint nem tartják meg.

Mindezekből megállapítható, hogy az angol kormány erőfeszítése a helyzet enyhítésére, nem járt sikerrel sem Berlinben, sem Párizsban. A francia álláspont különösen az (Folytatás a 3. oldalon)

Két generáció a zsidókérdésről

Páneurópa apostola, Richard Coudenhove-Kalergi gróf, újra kiadta az apjának, Heinrich grófnak *Das Wesen des Antisemitismus* című könyvét és előszót írt hozzá, mely önálló művé terebélyesedett s *Judenhaus von heute* a címe. A közös kötetben egyesített két munka két generáció véleményét tükrözi tehát a zsidókérdésről.

Az öregebbik Coudenhove osztrák diplomata volt. Nagytudású és örökké új ismeretekre szomjuzó, nemes lélek. Ez az olthatatlan tudáscsömj vitte rá arra is, hogy ősz fejjel, 42 éves korában megint beüljön az iskolapadba és a jogi doktorátusa mellé megszerezze a filozófiai doktorátust. Ez a műve az inaurális értekezése.

Valamikor antiszemita volt jómaga is. Egy új Mózes után áhitozott, aki megint a Vörös tenger hullámai közé vezette a népet. Amikor aztán bent vannak, hadd csapjanak össze fölöttük a hullámok, Uramisten, — valahogy így, huligánmódra fohászodott akkoriban. A tanulás, a tudás, az igazság fáradszóró kutatása persze más felfogáshoz vezet el. Végeredményében a Herzl koncepciójág érlelődött és ahhoz a megállapításhoz: *Salus ex Judaeis!*

A hitet abban, — írja, — hogy mindnyájan egy emberpár ivadéka, tehát testvérek vagyunk; hogy mindnyájunkat a mindennatós és jóságos Isten teremtett, hogy ő a sorsunk irányítója és hogy a lelkiünk halhatatlan: a zsidó próféták hirdették zsidó nyelven. A szenvedések közepette ez a hit eddige meg az embermilliók, zsidók, keresztények és mohamedánok lelkeit; ez szarította fel az özvegyek és az árvák könnyét; ez nyújtott enyhülést a betegség kínjai között és a halál órájában; és ez a zsidóktól származó hit mentette meg az emberiséget a végős kétségbeeséstől. Az antiszemitizmus a fanatikus vallási gyűlölködésből származik az idősebb Coudenhove meglátása szerint. Faji okai nem lehetnek, mert pontosan elhatárolható zsidó faj nincsen. Ami a zsidókat elválasztja, megkülönbözteti: a nevelésnek és a sajátos multnak terméke csupán. Megcáfolja a zsidó gazdagság meséjét; kimutatja, hogy a zsidó a földkeresség legszegényebb népe. Az antiszemitizmus összeférhetetlen a keresztény vallással. Aki zsidót bánt valamiképpen, Krisztust bántja meg, aki mélyégesen szerette az ő népet. Tanításának lényege is ez a zsidó törvény: Szeresd a felebarátodat, mint magadat.

Akadnak persze a Coudenhove könyvében is részletek, amiknél nem érthetünk egyet. Elítéli, türelmetlenséggel vádolja meg például a zsidó ortodoxiát, ismételtlen agyba-főbe dicseri a zsidó reformerekét és a vallási féltékenykedés gyökereit, amely a veteménye szerint az antiszemitizmus gyökere is egyben, a zsidó vallásban véli megtalálni. Tőle vették volna át a többi felekezetek. Azonban ezek a kisebb-nagyobb kisiklások nem ronthatják le a könyv örökség értékét, nem változtathatnak a tényen, hogy Heinrich gróf személyében a legnemesebb zsidóbarátok egyikeivel esett találkozásunk. A könyv maga jellemző módon ebben az evangéliumból vett mondatban csendül ki: Ime győzött a Juda nemzetségéből származó oroszán...

Ugyanígyen ideálisan nemes lény a fia is, akinek maradéktalan mellénkállása, érettség való ismételt és bátor kiállása szokezorosan esik a latba a mai viszonyok között, amikor — ahogyan mindgyárt a könyve első mondataiban megállapítja — a zsidógyűlölet a világesemények gyújtópontjába sodródott. Hiszen így folytatja

— Európa sorsa a nemzeti szocializmuson múlik, viszont a horogkeresztos mozgalomnak a faji antisemitizmus a centrális elmélete. Az ifjabb Coudenhove teljesen függetlenül az apjától, de gyakran egy vonalon haladva vele, s tovább fejlesztve az elméleteit azon munkál, hogy feltárja a mai, szörnyen nekivadult, zsidóellenességnek valamennyi gyökerét és szorgosan megvizsgálja valamennyi érvét. A hitlerizmus faji elméleteitől a Cion bölcseinek hirdett jegyzőkönyvéig mindent sorra vesz és rendre megcáfol a Coudenhove család második nemzedékének ez a méltó reprezentánsa. Az okos és pompásan megstilizált mondatok művészi láncolata a zsidókról írott tanulmánya.

Az idők, a viszonyok, a zsidókérdés körülményei is, lényegesen megváltoztak 1901, az idősebb Coudenhove könyvének megjelenése óta. Akkor főképpen a humanista európai kultúrától távolálló Oroszországban lobogott a zsidógyűlölet lángja. Akkor még akadhattak tehát optimisták, akik valamelyes joggal bíztak benne, hogy Európa szellemének újabb térfoglalásai a jelentéktelenségig öszesszűgítik, majd a zsidóellenességét. Ma azonban Európa legközelebb tómbol a huligánizmus és fertőző erejének radiusza egyre nő. Csodamódra mégis Heinrich gróf, az apa, az 1901-ben megjelent könyv írója az, aki a cionizmusig érkezett el a vizsgálódásai alapján az, aki a Herzl terveinek megvalósításában látja a zsidókérdés egyedüli megoldását. Viszont a fia, aki világosan meglátja, hogy az antisemitizmus az ösztönökből sarjadt és felismeri a zsidóság megnövekedett bajait, nem osztja a cionista felfogást. Elháríthatatlan akadályokat lát tornyosodni a palesztinai koncentráció elé. A nyugati zsidók üdvét továbbra is az asszimilációban keresi. A zsidókérdés generális megoldását pedig attól az időtől várja, amelyben majd... győzni fog az igazság. „Der Antisemitismus wird fallen, — weil die Wahrheit siegen wird“ — ezzel a fennem szárnyaló, de a realpolitikus fülében bizony üresen csengő mondatdal fejezi be a könyvét.

Ennyiben jelentős és sajnálatos visszaesést mutat a kitűnő páneurópai vezér felfogása az apja elgondolásaival szemben. Talán fejlődésének egy újabb szakaszában elérkezik még hozzá? (g. s.)

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

ROMAN OPERA MŰSORA:

Hétfőn, március 16-án: **Turandot.** (Munkás-előadás.)
Szerdán, március 18-án: **Lohengrin.**
Pénteken, március 20-án: **Orfeusz az alvilágban.**
Szombaton, március 21-én (iskolai matiné): **Turandot.**
Vasárnap, március 22-én (matiné): **Orfeusz az alvilágban.**
Hétfőn, március 23-án: A zsidónő (Nicu Apostolescu tenoristával).
Szerdán, március 25-én: **Parasztbecsület és Bajazzók.** (Nicu Apostolescu tenoristával.)

ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

Ma, kedden utoljára! A legújabb Charlie Chan film: A MUMIA TITKA. (Charlie Chan Egyiptomban). Fősz.: Warner Oland. Film előtt új journal. A világhírű Charlie Chan sorozat kiemelkedő slágere.

EDISON MOZGÓ MŰSORA:

Hétfőtől két film — két csoda: I. Maupassant Helyárak: 9 és 13 lej. Kezdete: 3, 6, 9. regénye filmen: A tisztiszolga. Marcelle Chantal-lal. II. A kalandor. Shirley Temple, Gary Cooper, Carole Lombardt.

MUNKÁS MOZGÓ MŰSORA:

Dupla műsor: Vasárnapról és a következő napokon 3, 6 és 9 órai kezdettel: I. Repülő halál. Az évad legnagyobb repülő-filmje. Főszerepekben: James Flaviu. II. A hullámok hőse. Főszerepekben: William Haines, Conrad Nagel és Magda Evans.

Szivszélhűdésben hirtelen meghalt Fuchs Benjamin oradeai főrabbi

Dr. Ehrmann agudista vezér tiszteletére rendezett meetingen, megnyitó beszéde közben esett össze és halt meg az oradeai ortodoxia főpapja. A főrabbi halála mely gyászba borította Oradea egész zsidóságát

Oradea, március 16. (Az Uj Kelet tud.) Vasárnap délután egy óraker Oradea zsidó lakta városrészei úgy néztek ki, mint egy megbolygatott méhkas. Sűrű rajokban álltak az emberek az utcákon. Kétségbeesett arckifejezésekkel álltak körül különösen a nagy piacteret. Még nem tudtak bizonyosat, de bizonytalanságban is a borzalom erejével száguldoztak az utcákon a hír: **meghalt Fuchs Benjamin főrabbi!**

Hihetetlennek tűnt. Hisz még a délelőtti folyamán a városban látták. Reggel még templomban volt és az egész oradeai zsidóság tudta, hogy szónoka volt egy délelőtti-re hirdetett gyűlésnek.

Mit'ingre indul a főrabbi

A napokban Oradea érkezt dr. Ehrmann, az Agudasz Jiszráél világmozgalom vezető személyisége, aki éveken át a németországi Aguda vezére volt, ma pedig Palesztinában áll a vallásos mozgalom vezetőinek sorában. Dr. Ehrmann régi barátja volt Fuchs Benjamin főrabbinak és főleg ennek a baráti kapcsolatnak tudható be, hogy a főrabbi vállalta dr. Ehrmann oradeai előadásának bevezetését a vasárnapi gyűlésen.

A főrabbi évek óta szividegességben szenvedett és ezért felesége és családja kérésére, hogy ne vállalja a gyűlésen való szereplést, mert az ilyen közéleti fellépések megviselik az idegeit. A főrabbi azonban nem engedte lebeszélni magát, mert ígérete kötötte.

Az utolsó beszéd

Es így a legjobb hangulatban ment át a Kereskedelmi Csarnokba dr. Ehrmann társaságában, ahol a nagytermet zsúfolásig megtöltötte már a közönség. A gyűlés első szónoka a főrabbi volt. Németül kezdett beszélni:

— Nem jöttem propagandát csinálni, — mondotta — bár a legnagyobb tisztelettel adóom az Aguda vallási elveinek és teljes mértékben helyeslem azt a szellemet, melyben az Aguda az ifjúságot nevelni kívánja. Ezen a gyűlésen való megjelenésemnek és felszólalásomnak célja, hogy régi barátomat: dr. Ehrmannt üdvözljem.

Bekövetkezik a tragédia

Amikor ehhez a mondatához ért, Fuchs főrabbi hirtelen megtántorodott, két kezével az asztal támlájához kapott, majd magába roskadva, a székre omlott. A közelben lévők hirtelen hozzáhozantak, hogy felfogják, mert különben lefordult volna a székről.

A teremben leirhatatlan pánik tört ki. Az emberek fejvesztetten ugrottak fel helyeikről. A nők sikoltozni kezdtek. Egyesek rosszul lettek. Mindenki orvos után kiáltozott. Dr. Ehrmann maga is orvos és így neki jutott a szomorú szerep, hogy először vizsgálja meg nagy barátját. Már az első vizsgálat eredménye mutatta, hogy tragédia következett be. A főrabbi szívromhamot kapott és a szivszélhűdés pillanatok alatt végzett vele.

Futva viszik haza a holttestet

Időközben más orvosok is előkerültek és a mentőkocsis is a színhelyre érkezett. A mentőknek azonban már nem volt alkalmuk megvizsgálni a főrabbit, mert nyolc-tíz ember hirtelen felkapta a holttestet és a mentők hordályán zöld takaróval beborítva, az ezrekre menő tömegek zokogása kíséretében, futva vitték haza Fuchs Benjamin főrabbi holttestét.

A hír futótűzként terjedt el az egész városban és gyászba borította Oradea egész zsidóságát. A hitközség vezetői nyomban összehívték, hogy megtegyék az intézkedéseket a főrabbi temetésére. Délután 6 óraker gyászülést tartott az előjáróság és ma délután 2 órára tüzték ki a temetést.

Fuchs Benjamin élete

Fuchs Benjamin 1878-ban született Vág-szeredán. Fia volt Fuchs Mór Oradea neves és nagyírű főrabbijának. Először Braszovban választották meg főrabbinak, majd a pozsonymegyei Nagyjókán és Bazinban működött. 1917-ben került az oradeai hit-

község főrabbi székébe. Tagja volt az erdélyi ortodox iroda vezetőségének és az erdélyi rabbitanácsnak. Szavának mindig döntő sulya volt és legtekintélyesebb reprezentánsa volt az askenáz zsidóságnak, de nagy tekintélynek örvendett a szefárd-chaszid körök előtt is, mert az ortodoxia tisztá jellemű és harcos vezető egyéniségének tekintette őt mindenki.

Fuchs Benjamin főrabbi kiemelkedő helyet foglalt el az erdélyi ortodox rabbikarban. Nagy egyéniség volt, akit a régi ortodox rabbik emelkedett szelleme jellemezett és aki ezt a szellemet hozzá tudta idomítani a zsidóság mai zaklatott életének sulyos problematikájához. Akkor, amikor más hitközségekben belső harcok dúltak, Fuchs Benjamin koncilians magatartásával és diplomatikus érzékkel megoldott egyéniségével, valószínű hilleli türelmével sikerült biztosítani hitközségének belső egyensúlyát és az ő főpapsága alatt a relatív béke idejét élte a hitközség és intézményei teljesíteni tudták hivatásukat.

Mély vallásossága mellett a világi dolgokban is meglepő jártassággal rendelkezett és nagy talmudi tudása széles világi műveltséggel párosult. A legjelesebb hitszónokok közé tartozott, aki mindig le tudta bilincselni és magával tudta ragadni hallgatóit. Beszédeinek előkelő nyelvezete és magas színvonala mindig nagy élménye volt azoknak, akik hallgatói lehettek. Nem a türelmetlenség és a vakbuzgóság papja volt Fuchs Benjamin. A szeretet és a meggyőzés szavával igyekezett hivatást a hit útján megtartani.

De nemcsak a hitéletben, hanem a zsidóság politikai kérdéseiben is emelkedett szellem jellemezte. Igen világos és helyes ítélete volt mindig a romániai zsidóság

politikai állásfoglalása tekintetében és sok kartásával ellentétben felismerte a zsidó népi politika szükségességét. Felemelő példája volt ennek az a bátor gesztus, amelylyel a legutóbbi parlamenti választásokon vállalta a Zsidó Párt oradeai listavezetését. Ez a tette annál tiszteletreméltóbb volt, mert a személyi hiúság teljes kikapcsolásával történt, hisz megválasztására nem számított és már jelöltetésénél kijelentette, hogy megválasztása esetén semmi szin alatt nem tartja meg a maga számára a mandátumot.

A palesztinai építés gondolata mindig közel állott a szívéhez és minden vágya és törekvése az volt, hogy a felépülő zsidó országban a tóra és a vallás szelleme uralkodjék.

Nagy tradícióknak volt a hordozója és méltóan töltötte be több, mint két évtizeden keresztül azt a nehéz, felelősségteljes küldetést, amelyet az oradeai hitközség lelki vezetése hárított reá.

Hiveivel testvéri és atyai viszonyt tartott fenn. Szava atyai és testvéri szó volt mindenkihez, aki hozzá fordult. Előkelő megjelenése, megnyerő modora, emelkedett szelleme, bölcsessége és igazságérzete tiszteletet és szeretet biztosított számára minden oldalról. Még ellenfelei is a legnagyobb respektus érzésével közeledtek feléje. A jószívű nemeslelkű főpapak típusa volt, akik foglalkozásukban nemes hivatást és küldetést látnak, mely egész egyéniségüket magának követeli.

Az erdélyi zsidóság egyik legjelesebb lelki vezetőjét veszítette el Fuchs Benjamin halálával és az oradeai zsidóság gyászja az egész ország egész zsidóságáé.

A temetésről lapunk más helyén számolunk be.

SELECT-MOZGÓ KÖVETKEZŐ SLÁGERE:

COPPERFIELD DAVID

DICKENS KAROLY világhírű regénye nyomán, főszerepekben:

FREDDIE BARTHOLOMEW

(Karenin Anna gyermekszárja.)

1300 foglyot és 200 fogházort izoláltak a vacaresti legyházban

BUCURESTI, március 16. A vacaresti fegyház teljesen el van szigetelve. 1300 foglyot és 200 fogházort izoláltak.

Ismail megyében is kiütéses tifusz-járvány tört ki. 75 megbetegedés történt, köztük számos haláleset.

A numerus clauzus mérlege a magyar parlamentben

Friedrich volt miniszterelnök a numerus clauzus ellen

Budapest, március 16. A magyar parlamentben Friedrich István volt miniszterelnök, kereszténypárti képviselő legutóbb a magyarországi közélettel foglalkozott és ennek során kitért a sokat emlegetett numerus clauzus eredményeire is. A volt miniszterelnök többek között a következőket mondotta:

— A numerus clauzusról már megvannak a tapasztalataink. Ez a gondolat tizenhat év óta kísérti a törvényhozást. Őszintén megmondom: azt tapasztalom, hogy a numerus clauzus tizenhat év alatt semmi eredményt felmutatni nem tudott. Hallom az ellenvetéseket: hát az egyetemeken? Nézzük mi történt itt. Az egyetemeken behoztuk a numerus clauzust, ezzel a zsidó ifjúság egy részét sikerült az egyetemről távol tartani. Mit csinált a zsidó ifjúság?

— Kikerestelkedett — szólt közbe gróf Festetics Domokos.

— Nem keresztelkedett ki — folytatta

Friedrich, — hanem kiment külföldre és ott végezte el az egyetemeket, három-négy nyelvet megtanult, hazajött és diplomáját....

— Nosztrifikáltatta — hangzott a jobboldalról.

— Nem nosztrifikáltatta — folytatta a képviselő, — hanem fiókba zárta, elhelyezkedett valami vállalatnál és ott nyelvtudása, képzettsége előnyére szolgált.

Friedrich ezután a gazdasági kérdésekre tért át és így folytatta:

— Innen a Házból mondom a keresztény ifjúságnak — nincs az a „zárt szám”, nincs az a védettségi, protekció, amely a kenyérért folytatott küzdelemben őket előbbre tudná tolni, ha önmaguk nem küzdenek, nem dolgoznak. Meg kell mutatnunk, hogy vagyunk olyanok, mint a zsidók, szorgalomban, tehetségben, de azokat, akik ilyen fegyverekkel nem merik felvenni a harcot, nem tudom megvédeni a numerus clauzussal szem.

„A háború
Ma
pol
me
hitl

Ha Német
fogja meg

Csuj, március 17.
Gyula szombaton
járól. A volt
Nouának részlete
azokról a tapaszt
utján szerzett
aggasztó külpolit
Az újságról ké
francia Sud-Est
zatát, a követke
— Teljes egés

— Németország
kételkedem benne
Olaszország is
hogy Franciaorsz
most előnyös
magatartásában
cia állásponthoz
egész jogrendsze
a népek együtt
ha Németország
kedne, annak n
zalmasak lenné

legközelebbi
Anschluss, a
m

Semmiféle utóla
kiirtani Német
amennyiben Fra
lamok nem volt

— Jóllehet bá
píthattam a rón
tását, mégis az
Ausztria termel
hetetlen helyzet
függetlensége
konföderáció
államok köz
sági és pé
A költségvetés
az osztrák val
dának tünik
ügyek élen ál
és hozzáértésén

— Fenntart
hogy a dunai
nyugodt fejlőd
Közép-Európa
más megoldás
amelyhez csu
nyező államok
és azonos köz
sításával Term
megvalósítása
politikai helyze
azonban késed
tos megegyezé
lentékeny má
nek az orszá
helyzetét.

A ró
— A dunai
lanak: a kisar
római megegye
lamokra. Ezt
hozni egymásh
szerben kell
tesen ez nem
kül, melynek
csak gazdaság
ból is, mert G
Közép-Európa
és Ausztria fü
désében.

— A Bécsbe
győzödsé sz
nagy többsége
a Habsburgok
ezek a megol
egy szilárd
valóságát a
mel állapította

„A háboru veszélyét valószínűnek tartom“ — jelentette ki Maniu

Maniu Gyula részletes nyilatkozata a külpolitikai helyzetéről, a Duna-medence megszervezéséről, Ausztriáról és a román hitlerizmusról

Maniu szerint egyre jobban hódít teret a dunai konföderáció megvalósításának gondolata. A Habsburg-restaurációt ellenzi és veszélyesnek tartja a volt miniszterelnök

Ha Németország nem részesül megtorlásokban, legközelebb az Anschluszt fogja megvalósítani

Ciuj, március 16. (Az Uj Kelet tud.) Maniu Gyula szombaton visszaérkezett külföldi utjáról. A volt miniszterelnök a Románia Nouának részletes nyilatkozatban számolt be azokról a tapasztalatokról, amelyeket bécsi útján szerzett és leszógató véleményét az aggasztó külpolitikai helyzettel szemben. Az újságíró kérdésére, hogy fenntartja-e a francia Sud-Est ügyöktségnek tett nyilatkozatát, a következőket mondotta:

— Teljes egészében — válaszolta Maniu. — Németország eljárása elítélendő és nem kételkedem benne, hogy Anglia és később Olaszország is meg fogják róla győződni, hogy Franciaország mellé kell állniok. Már most előnyös változás észlelhető Anglia magatartásában és közeledés történik a francia állásponthoz. Ezek a napok annak az egész jogrendszernek krízisét jelentik, amely a népek együttélésének alapjait szolgált és ha Németország álláspontja győzedelmeskedne, annak morális következményei borzalmasak lennének.

legközelebbi következménye pedig az Anschluss, amelyet már nem lehetne megakadályozni.

Semmiféle utólagos megegyezés nem tudna kiirtani Németország tudatából azt, hogy amennyiben Franciaország és a loarnói államok nem voltak elég erősek egy Francia-

országot közvetlenül érintő visszaadás elkövetésére, éppoly kevésbé lesznek képesek megakadályozni Németországnak olyan eljárását, amely a szomszédos államot érintené.

— A háboru veszélyét valószínűnek tartom.

— Romániának, a mi szép és irigylet országunknak, készen kell állnia.

— Mi volt az ön bécsi útjának célja?

Bécs, 1936

— Azért utaztam Bécsbe — válaszolta Maniu —, hogy tanulmányozzam az osztrák kérdést és különösen a dunai államok megegyezésének lehetőségét. Hajtott azonban az a régi szokásom is, hogy időről időre meglátogassam a kulturának ezt a csodálatos központját, ahol fiatalságomból oly sok időt töltöttem el. Mint magánember mentem Bécsbe, minden hivatalos jelleg nélkül. Nem kerestem összeköttetést a hatóságok egyetlen képviselőjével sem, hiszen ezeknek a véleménye amugyis ismeretes, az elhangzott hivatalos vagy félhivatalos nyilatkozatokból. Igyekeztem megismerni a különböző társadalmi rétegek felfogását és behatolni Ausztria régi metropolisz tömegeinek mindennapi életébe. Megcsodáltam a rend és tisztaság szeretetét, amely ott uralkodik és azt az igyekezetet, amellyel az egykori művészi és kulturális élet nivóját megőrizték.

A dunai konföderáció

— Jóllehet bizonyos tekintetben megállapíthatom a római egyezmény jótékony hatását, mégis azt hiszem, hogy gazdaságilag Ausztria termelői és áruértékesítői lehetetlen helyzetben van és emiatt függetlensége sem biztosítható a dunai konföderáció vagy legalább is a dunai államok közötti nagyon szoros gazdasági és pénzügyi kapcsolat nélkül.

A költségvetés egyensúlyának biztosítása és az osztrák valuta fenntartása valóságos csodának tűnik előttem, amely csak a pénzügyek élen álló államférfiak energiájának és hozzáértésének tulajdonítható.

— Fenntartom azt a meggyőződésemet, hogy a dunai államok és elsősorban Ausztria nyugodt fejlődése végeredményben tehát Közép-Európa békéje számára nem lehet más megoldás, mint a dunai konföderáció, amelyhez csatlakozni fognak a többi környező államok is vámonú, valutáris egység és azonos közlekedési lehetőségek megvalósításával. Természetes, hogy ennek a tervnek megvalósítása a mai rendkívül súlyos külpolitikai helyzet miatt nagyon nehéz. Lehet azonban késedelem nélkül más, nagyon fontos megegyezéseket létesíteni, amelyek jelentékeny mértékben fogják feljavítani ennek az országnak szerencsétlen gazdasági helyzetét.

A római egyezmény és a kisantant — A dunai államok ma két csoportra oszlanak: a kisantant államok blokkjára és a római megegyezés alapján együttműködő államokra. Ezt a két blokkot közelebb kell hozni egymáshoz és közös megegyezési rendszerben kell koordinálni életüket. Természetesen ez nem képzelhető el Olaszország nélkül, melynek hozzájárulása szükséges nemcsak gazdasági, hanem politikai szempontból is, mert Olaszország elsősorban érdekében és Ausztria függetlenségének biztosítása érdekében.

— A Bécsben töltött idő alatt azt a meggyőződést szereztem, hogy a közvélemény nagy többsége nincs sem az Anschluss, sem a Habsburgok restaurálása mellett, mert ezek a megoldások végleg megakadályoznák egy szilárd és egészséges egyetértés megvalósítását a dunai államokban. Nagy örömmel állapítottam meg, hogy a dunai konföder-

áció és a dunai államok békés megegyezésének gondolata Ausztriában és Bécsben nemcsak hogy nagyobb teret nyert, de azt hiszem, hogy egyetlen hitvé vált Ausztria legfontosabb társadalmi és pénzügyi faktorainak.

Hodza Milán

— Nagyon örvendek, hogy bécsi tartózkodásom során találkozhattam Hodza Milánnal, a csehszlovákiai államférfival, akinek régi barátság fűz. Boldogan állapíthatom meg, hogy ő ugyanaz a demokratikus meggyőződésű és széles politikai perspektívájú ember maradt, aki a békének és a népek fejlődésének odaadó híve. Ezek a tulajdonságok jellemezték fiatalágát is és ezek emeltek arra a magas helyre, amelyet elfoglalt. Azok a problémák, amelyek ifjúságunkat betöltötték, ma is életfelfogásunk alapján állnak.

A Habsburg-restauráció veszélye — Mi a véleménye önnek — kérdezte az újságíró — a Habsburgok restaurálásáról? — A román közvéleménnyel egyetértésben ellene vagyok a Habsburg-dinasztia restaurálásának. Ez Közép-Európában az állandó nyugtalanság lehetőségét teremtené meg. Oly nagy hagyományokkal rendelkező dinasztia, mint a Habsburgoké, nem elégedne meg a mai Ausztria kereteivel. Rövid idő múlva Magyarországra is kiterjesztené uralmát és expanzív erővel a tenger felé igyekezné, amely nyilvánvalóan háborút jelentene.

A Habsburg-restauráció Olaszországnak és az utódállamoknak legelőbb érdekeibe ütközne. De ettől is függetlenül az utódállamok közül egyik sem hajlandó szilárdabb összeköttetésbe lépni a Habsburgok irányította Ausztriával, mert nagyon szomorúak a múlt emlékei. A Habsburg-restaurálás csak átmeneti megoldás lehetne, mely az utódállamok és Németország erőfeszítéseire hamar összeomolna és újabb nyugtalanító kérdés elé állítaná Közép-Európát.

— Véleményem szerint Ausztria függetlenségének biztosításával, amelyet most végső módon meg lehetne valósítani, tiszta helyzetet lehetne teremteni a dunai medencében vagy legalább is szilárd és állandó megegyezést Európa délkeleti államai között.

— Elnök ur, nem látja-e úgy, hogy a né-

met-barát és antiszemita mozgalmak nagyon megerősödtek Romániában?

— A román nép toleráns és szelíd természete lehetetlenné tesz egy általános jellegű komoly antiszemita mozgalmat. Az észak-moldvai és bucovinai antiszemita mozgalom az ottani gazdasági és társadalmi körülményekben leli magyarázatát. Különbséget kell tenni azonban eközött és egyes politikusok hibáival törekvései között, hogy a németországi antiszemita diktatúrát leutánozzák, amelynek én egyébként nem tulajdonítok semmi fontosságot.

Hogy ha ezek mégis érezhetővé válhatnak, ezt kizárólag csak a Tatarescu-kormány támogatásának lehet tulajdonítani, ami nyilvánvalóvá vált a legutóbbi részleges választásoknál.

A demokratikus irány és a nemzeti demokrácia érzés oly erőteljes Romániában, hogy azt nem lehet diktatórikus álmokkal és a kisebbségek elpusztításával megsemmisíteni. Ilyen kormányrendszert nem lehetne Romániában csak egy fentről jövő államcsinnyel megvalósítani, ami azonban nem is tudna hosszú ideig fennmaradni.

— A nemzeti parasztpárt tisztán politikai eszközökkel megsemmisítette a régi politikai ideológiát és az ellentétes politikai rezsim által megszakított kontinuitás helyreállította. Miután a néptömegek társadalmi osztályai önutadatosak, a Tatarescu-kormány az ostromállapothoz és cenzúrához folyamodott, mert emélik egy hétig sem tudna kormányozni. A nemzeti parasztpárt a néptömegek polgári öntudatára épül és politikai eszközökkel is el fogja tudni távolítani a mai elviselhetetlen rendszert, hogy helyébe a keresztény morál életfelfogásból vezetett alkotmányos, demokratikus rendszert valósítsa meg.

Románia, Lengyelország, Németország — A német és lengyel lapok szemrehányásokkal illetik Romániát, hogy ellenséges magatartást tanúsít Németországgal és Lengyelországgal szemben. Mi a véleménye ezekről a szemrehányásokról? — kérdezte az újságíró.

— Románia politikája sohasem volt ellenséges Németországgal, vagy Lengyelországgal szemben. Románia Lengyelországnak szövetségese. Olyan szövetség fűzi hozzá, mely a román közvélemény politikai érzésére és a román néphez a lengyel néphez érzett barátságára alapul. Romániának nincsenek ellentétes érdekei Németországgal szemben. Sőt ellenkezőleg, egy gazdaságilag, mint kereskedelmi szempontból egy a múltban, mint ma is közös érdekek fűznek egymáshoz. Fájdalom, azonban a belpolitikában külön utakon

Vaida Sándor beszéde a horogkeresztről, a háborúról, az antifasisztákról és a szovjet paktumról

Vaida szerint a horogkereszt a nacionalizmus jele és Romániában hamarabb használták, mint Németországban

Bucuresti, március 16. Bacăuban tegnap Vaida-Voevod Sándor nagy beszédet mondott a Frontul Românesc gyűlésén, amelyen 7000 ember vett részt.

Két nagy eszme áll egymással harcban: a nacionalizmus és internacionalizmus. A horogkereszt a nacionalizmus jele és azt nálunk már korábban viselték, mint Németországban.

Külpolitikai tekintetben Franciaország mellett a helyünk. Ha Franciaország és Németország kibékülnek, béke lenne mindentől és senkisémm beszélné többé a határok problémájáról.

JAWOL

a legidősebb idegesillapító.

Gyógyít hűlést, grippt.

Száraz fejt és fogfájást.

Járunk, de nem Románia hibájából. Rendkívül sajnálom, hogy Németország külpolitikája a revizionista és nemzeti reváns-igényeket támogatja, az Anschluss megvalósítására törekszik, anélkül, hogy respektálná a nemzetközi szerződéseket, amelyek a kisállamok egyetlen védőbástyája a nagy népek őrias erejével szemben. Németországnak ez a magatartása Románia elemi érdekeibe vág és Európa békéjét fenyegeti, melynek fentartása Románia számára az élet első fontosságú nemzetközi feltétele.

Románia az én kormányzásom alatt — folytatta nyilatkozatát Maniu — a legjobb kapcsolatokat tartotta fenn Németországgal. Eleven gazdasági összeköttetés áll fenn, mely mindkét fél számára kedvező volt és szövetségeseink soha nem akadályozták, vagy nehezítették meg ezeket a kapcsolatokat. Románia most is ezen az uton halad, amelyet nem kellene befolyásolnia nemzetközi és más természetű komplikációkkal.

Olaszország és Németország a dunai konföderációban

Maniu ezután a következő kérdésre felelt: — Miután egyetlen dunai állam nem adja a többi dunai államoknak exportjának csak egyharmadát, vajon lehetséges-e Olaszországot és Németországot mellőzni a középeurópai gazdasági megegyezésből?

— A Duna-medence gazdasági megszervezéséből nem lehet kihagyni sem Olaszországot, sem Németországot. A dunai államok és elsősorban Románia számára az Olaszországgal és Németországgal való gazdasági kapcsolat döntő fontosságúak. Eppen ebből a szempontból szükséges a dunai konföderáció megvalósítása, melynek célja nemcsak a termelés és az árucsera államközi megegyezése, de a többi államokkal, így Olaszországgal és Németországgal való megállapodás egy rendszeresen megszervezett, nagyterjedésű és nagy fogyasztóképeségű vámerület megteremtésével. Így lehet Közép-Európa gazdasági fejlődésének nagy lendületet adni és szilárd gazdasági kapcsolatot teremteni Olaszországgal és Németországgal. Ha Románia önző politikát akarna folytatni, nyilvánvaló, hogy kedvezőbb volna közvetlenül Németországgal megállapodnia.

Románia azonban nemcsak saját érdekeit tekintve, hanem egész Európa és a béke érdekeit is. Az európai békét azonban nem lehet szolgálni csak az összes dunai államok fejlődésének és gazdasági helyzetének biztosításával. Ezért Romániának nem lehet eltekintenie a Duna-medence többi államainak érdekeitől.

— Ha ezt a kérdést közelebbről tanulmányoznánk és csak a román gazdasági érdekeit vennénk figyelembe, a statisztikai adatokból könnyen megállapíthatnók, hogy az összes dunai államok közül Románia helyezte el a legkevesebb árut a Duna-medence többi államaiban. Tehát ebből a szempontból a legközelebb is érdekelt a dunamedencei államok gazdasági egységének megszervezésében. Romániát sokkal inkább a béke, a nyugalom, a rendszeres megvalósítások lehetősége, a többi államokkal való állandó kereskedelmi és gazdasági kapcsolat és a közöttünk és a többi délkeleteurópai államok között fennálló áruforgalom megkönnyítésének problémája érdekel.

Az antifasiszták álcázott kommunisták — mondotta ezután Vaida, — aki a Népszövetségről szólva, megállapítja, hogy a háborút csak háborúval lehet megakadályozni, a szankcióknak nincs erejük.

Ami az Oroszországgal kötött paktumot illeti, szeretne egy olyan ünnepélyes és hivatalos orosz nyilatkozatot hallani, amely a maga teljességében és öökire elismeri Beszarhajt román tulajdonnak és akkor ő is meghajol e szerződés előtt.

A románság egységéért küzd és győzni fog. Vaidát melegen ünnepelte a gyűlés, amely hódoló táviratot intézett az uralkodóhoz.

SPORT

Románia az asztalitenisz csapatvilágbajnokság döntőjében

A Románia—Ausztria világbajnoki döntő 2:2-ös állásnál szerdái félbemaradt. Csehszlovákia megvédte hölgycsapatvilágbajnokságát

Munkatársunk jelentése Prágából a román csapat szerepléséről és ünnepeiről.

Cluj, március 16. (Az Uj Kelet tud.) A tízedik asztaliteniszvilágbajnokság, amelyen Románia ezúttal először vesz részt, fényes román sikert eredményezett. Románia csapata a csapatverseny döntőjébe került Ausztriával, a döntő lejátását meg is kezdték, azonban az éjjel 3 órakor 2:2-ös állásnál félbemaradt. Románia döntőbe jutása román sportkörökben meglepetést keltett, mert az eddig közötti eredmények alapján csoportjában Lengyelország csak egy vereséggel szerepelt, míg Románia ugyan szintén egy, azonban bizonytalan volt, hogy a kettő közül melyik jut tovább az elsősegétt folytatandó döntőbe. Kiderült azonban, hogy prágai hibából a csapatverseny első napján eredményei tévesen kerültek be a világsajtóba. Ugyanis a lengyel-francia mérkőzést nem a lengyel, hanem a francia csapat nyerte és ez magyarázza Románia 5:0-ás vereségét a lengyelektől, miután Románia, lévén Lengyelországnak két veresége, mindenképpen a döntőbe kerülésre állt, a román csapat tagjai tehát csak félgőzzel játszottak. Pillanatnyilag tehát az a helyzet, hogy Románia csapata a legrosszabb esetben is a második lesz, ami szintén fényes és hatalmas kitüntetés Románia asztaliteniszsportjának. Bár az elsősegétt is van még esély. A döntőt szerdán, az egyéni küzdelem után játsszák le.

Filmezik és fényképezik a román asztaliteniszvezetőket Prágában

Cluj, márc. 16. A asztaliteniszvilágbajnokság eddigi küzdelméről Paneth Farkas, a Haggibbor kintinó asztaliteniszvezetője, akinek a prágai sikerekben országrésze van, Prágából a következőket jelenti: A román csapatnak Hollandia és Litvánia ellen aratott győzelme után, másnap ötezer ember szorongott a Lucerna tereben, amikor Románia Magyarországgal került össze. A csapatok felállítására ez volt: Románia: Vladone, Paneth, Marin; Magyarország: Kelen (a világbajnokság második helyezettje), Bellák (második) és Hazi (ugyancsak 2-ik és harmadik). Első meccs: Paneth—Kelen, győz Paneth élete legjobb formájában 2:1-re. Vladone—Bellák: 6:21, 21:19, 21:19. Vezetünk 2:0-ra. Ekkor már melletünk az óriási terem közönsége. Marin—Hazi 2:0. Vezetünk 3:0-ra. Vladone—Kelen 2:1. 4:0 javunkra! Paneth következik Hazi ellen. Győz Paneth 2:1-re. Ekkor a közönség extázisban tombol, Panethet vállra emelik és a tereben hordozzák. Ujságírók és fényképezések lépnek működésbe.

A franciák elleni mérkőzésen elsőnek Marin 2:0-ra győzte le Hagenauert, aki ezúttal is Barnát verte. Az egyetlen vereséget (az eredmény 5:1 volt Románia javára. Szerk.) Vladone szenvedte el a néger Debus-tól. Paneth ugyancsak 2:0-ra verte Hagenauert. Itt már

A Viktoria megverte a Venust!

Hallatlan balszerencsés küzdelemben kikapott az Universitatea

Cluj, március 16. (Az Uj Kelet tud.) A Nemzeti Bajnokság harmadik teljes fordulójának legnagyobb meglepetését a Viktoria bucaresti szereplése hozta. A clujai csapat kintinó játékkal 2:1 arányban megverte a Venust, amely már előre zsebében érezte a mérkőzés két pontját. Az AMTE, mint azt megjósoltuk, képesnek mutatkozott az otthonában játszó NAC-tól egy pontot elvenni; végül az Universitatea hallatlan balszerencsés küzdelemben veszített az Unirea Tricolorral szemben. A további mérkőzések a papírformának megfelelőleg végződtek. Eredmények:

Unirea Tricolor—Universitatea 2:1 (2:0). Mintegy háromezer néző előtt az U kezd. A labdát az Unirea Tricolor szerzi meg, gyors támadás az U ellen, Jancovici luftol és Sonny Niculescu egy-két dribli után tisztán állva élesen lövi az Unirea Tricolor vezetőgóját. Ujrakezdés után Sonny a labdát jobbszélre adja, a szélső a hosszú labdára rászalad, Seps kijön kapujából, a beadott labdát Traian Jonescu az üres hálóba lövi. Egy perc alatt két gól. Hatalmas U ostrom következik. Számtalanszor már a kapuban látszik a labda, a balszerencse azonban hihetetlenül üdözi az egyetemi csapatot, amely nem tud gólt elérni. További ostromok, kapufalvások, részben Radulescu kimagasló védeése révén megakadályozzák az U megérde-

mindenképp világbajnoknak tekint bennünket. Alldandón ünneplik a román játékosokat, sőt filmezték is.

Ami az egyéni küzdelmeket illeti, nehéz munka vár ránk. A legkedvezetlenebb sorsolásom nekem van. Szabadossal kerülök első találkozóra össze. A továbbiak ismeretlenek. Diamantstein, ha első meccsét nyeri, Barnát kapja ellenfelül. Csibi a kintinó Góbel-lel kerül össze. Ha győz, a Kohn osztrák—Hamr cseh győztesével játszik. Párosban a Csibi—Krebs pár a Hagenauer—Bedoc francia párral játszik először. Ha győznek, a magyar Barna—Szabados pár az ellenfeik. A helyzetünk tehát elég nehéz. Az egyéni természetesen az összes román versenyzők indulnak. Reméljük, ugyanilyen sikerrel.

A legutóbbi eredmények

Férfi-csapat: Lengyelország—Románia 5:0. Ezen a mérkőzésen Paneth román és Ehrlich lengyel egy labdát 85 percig tartottak játékban. Németország—Belgium 5:3. Csehszlovákia—Belgium 5:0. Ausztria—Anglia 5:2. Litvánia—Franciaország 5:4. Anglia—Jugoszlávia 5:3. Lettország—Hollandia 5:1. Lengyelország—Litvánia 5:0.

Női-csapat: USA—Németország 3:2. Magyarország—Franciaország 3:1. Csehszlovákia—Belgium 3:0. USA—Ausztria 3:0. Ausztria—Magyarország 3:1. Anglia—Belgium 3:0. Csehszlovákia—Hollandia 3:0.

Románia csapata vasárnap délelőtt 5:1 arányban legyőzte Lettországot és ezzel a döntőre kvalifikálta magát, míg a másik csoportban nagy meglepetésre Ausztria rávert Csehszlovákiára 5:1 arányban és ezzel Románia mellé szintén a döntőbe került. Harmadik tehát Csehszlovákia és Lengyelország, míg az elsősegétt kérdése szerdán dől el.

A fényesen szereplő román csapatban, jegezzük meggyeszer le, három clujai játékos: Vladone, Paneth és Marin szerepel, köztük kettő zsidó: Paneth, Haggibbor és Marin. Utóbbi Goldberggerrel, a Haggibbor volt játékosával, jelenleg UEC, azonos.

Ma megkezdődtek az egyéni versenyek.

Csehszlovákia megvédte hölgycsapatvilágbajnokságát

Prágából jelentik: A hölgycsapatvilágbajnokság döntőjét tegnap játszották le Csehszlovákia és Németország csapatai. Győzött Csehszlovákia 3:1 arányban és ezzel megvédte világbajnokságát.

Kupát nyert Románia asztaliteniszcsapata

Benes, cseh köztársasági elnök két kristályserleget adományozott az asztaliteniszvilágbajnokság csapatversenye két finalistájára részére. A kupák egyike így Romániát illeti.

melt góljait. Szaniszló egy tizenegyet mellől. A második félidőben további U fölény után Paunescu sarokgóllal szépit. A győztes csapat legjobbjai Steinbach, Sucitulescu, Radulescu, Inesci és Crajan, az U-ból Ploesteanu, Szaniszló, David és Naftali játéka volt kintinó. A vendégcsapat mutatós, technikus játékkal tünt ki, az U azonban nagyobb lendületre féltelt a felülmúlta ellenfelet és megérdemelte volna a győzelmet. Neagu sighisoarai bíró ezúttal is gyengén vezette az izgalmas mérkőzést, mely tény majdnem megboszlotta magát, mert a levonuláskor sörözüveg repült feléje, amely szerencsére nem talált.

Viktoria—Venus 2:1 (1:1). Bucaresti, március 16. Nyolcezer néző előtt a clujai csapat remek játékkal megérdemelten győzött Felecan II és Fried góljával. A Venus vezetőgóját 11-esből Eisenbeiser lötte. A bucaresti közönség örömmámorban uszott a Viktoria győzelmének láttán. A győztes csapat felállítására a következő volt: Munteanu, Chendreau—Felecan, Munteanu—Pop—Farkas, Fried—Nistor—Lazar—Felecan—Capusan.

AMTE—NAC 0:0. Oradea, március 16. Hatalmas küzdelemben, a szezon legszebb mérkőzésén négyezer néző előtt a mérkőzés eldöntetlenül végződött. Az eldöntetlen eredmény igazságos.

Gloria—Kinizsi 3:1 (1:0). Arad, március 16. Kétezeröttszáz néző előtt a Gloria biztosan győzött a Kinizsi ellen. Dobra, Mercea és Barbu, illetve Bajusz lötték a gólokat.

Ripensia—Crisana 4:1 (1:1). Timisoara, március 16. Az első félidőben egyenlő erejű ellenfelek küzdelme, a másodikban győz a rutinizottabb proficsapat. Dobay, Chiroiu, Ciolac és Schwartz, illetve Nagy lötték a gólokat. A Crisana Barátky nélkül játszott.

A Nemzeti Bajnokság állása:

1. NAC	14	8	3	3	28	11	19
2. Gloria	14	8	2	4	35	27	18
3. Ripensia	14	7	4	3	40	26	18
4. AMTE	13	6	4	3	21	17	16
5. Venus	13	6	3	4	31	20	15
6. CFR	14	7	—	7	34	29	13
7. Kinizsi	14	6	1	7	29	39	13
8. Juventus	13	4	3	7	22	24	11
9. Viktoria	14	4	3	7	28	38	11
10. Crisana	13	4	2	7	25	29	10
11. Unirea Tricolor	14	3	4	7	31	40	10
12. Universitatea	14	4	1	9	18	35	9

Nemzeti Bajnokság B)

Costanfa. Viktoria—ACFR 2:0.
Brasov. Malkabi—Brasovia 2:1 (1:0).
Timisoara. ILSA—TAC 2:0 (0:0).
Lugoj. Vulturii—RMTE 1:0 (0:0).
Craiova. Rovine-Grivița—Craiu Iovan 1:0 (0:0).

Baiamare. Phönix—CFR Cluj 1:0 (1:0).
Oradea. Törekvés—Tricolor 3:0 (2:0).

Kerületi bajnokság

Cluj. Haggibbor—Reuniunea 2:1 (1:1),
UEC—Napoca 0:0, KMSC—Avram Iancu 3:1 (3:1).
Timisoara. Electrica — Politechnica 1:0 (0:0), Progresul—Rapid 2:1 (1:0), CFR—

Fratelia 4:1 (2:1), Banatul—Hertha 2:1 (1:0).

Targumures. Mures—KAC 3:2 (2:2), barát-ságos.

Bistrita. Keramika—Gloria 3:1 (2:0), bajnoki.

Arad. Juventus—ATE 2:1 (1:1), AAC—Hakoah 3:0, Olimpia—Egyetértés 4:0, USA—Transilvania 3:0, Tricolor—Unirea 6:1.

A KAC—NSE (Oradea) kardsapatversenyt a KAC csapata nyerte 9:7 arányban. A KAC Mezei, Kökössy, Losonczy, Hintz I., a vendégcsapat Hegedűs, Szántay, Salamon, dr Weimann összeállításában szerepelt.

Külföldi eredmények

MAGYARORSZAG—NEMETORSZAG
3:2 (1:1)

Budapestről jelentik: A magyar-német válogatott labdarugómérkőzés megérdemelten a magyarok nyerték 3:2 (1:1) arányban. A vezetőgót a magyarok érik el Titkos révén, Urban egyenlített. A második félidőben Lenz megszerzi a németeknek a vezetést. Cseh azonban kiegyenlített, majd Sárosi dr a győztes gólt lövi. 35.000 néző, kintinó bíró Kírtst Csehszlovákia.

Miskolc. Szeged—Attila 2:1 (1:0) bajnoki.
Budapest. Budapest amatőrválogatott—Vidék 3:0 (2:0).

Luzern. Svájci B)—Luxemburg 4:2 (2:1).
Bécs. Admira—Wacker 2:1 (1:0), Favoritner AC—Libertas 3:1 (0:1), Vienna—WAC 4:0 (2:0), FC Wien—Hakoah 2:1 (1:0), Sportklub—Rapid 1:0 (1:0), Austria—Florisdorfer AC 5:1 (3:1).

Zágráb. Gradjanski—Bulgária válogatott 2:1 (1:0).

KÖZGAZDASÁG

A legfelsőbb banktanács állapítja meg a jövőben a pénzintézetek által szedhető kamatokat

A készülődésben levő banktörvényt módosító javaslat új rendszert léptet életbe a pénzintézetek által felszámítható kamatláb nagyságának mindenkor megállapítására. A javaslat 66-ik szakasza ugyanis úgy intézkedik, hogy a kamattörvény 3-ik szakaszában foglalt intézkedést visszavonja és a módosító törvényjavaslat életbe lépésétől kezdődően a bankok által felszámítható kamatláb nagyságát a legfelsőbb banktanács

fogja megállapítani. A javaslat értelmében a banktanács által megállapított kamatláb azokra a bankkölcsönökre és kihelyezésekre is érvényesül fog bérni, amelyeket a javaslat törvényerőre emelkedése előtt szabtak meg és kötötték ki. Természetesen ez az intézkedés nemcsak a kereskedelmi jellegű, hanem a jelzálogtervezések után fizetendő kamatokra is kiterjed.

Proporcionális bélyegilletéket rónak ki a szeszes italokra

A klubok és játékkaszinók ezer lej illetéket fizetnek naponként

A repülőalap javára új illetékeket léptet életbe a kormány és az erre vonatkozó törvénytervezetet már el is készítették. A tervezet a következő proporcionális illetékeket rendel el:

A szeszesitalok és habzó borok után 10 lej üvegenként, az importált áruk után 50 lej üvegenként.

A likőrök után 10 lej félliterenként és 20 lej a külföldi árunál ugyancsak félliterenként.

Sorsjegyek, kivéve az állami az osztály-sorsjátékokat, tombolák, játékkártyák 1—40 lej között ingadozó illeték alá esnek.

Kaszinók, klubok és szerencsejátékvállalkozások a repülésügyi alap javára naponként ezer lej illetéket tartoznak leróni. A furdó-

helyek hasonló vállalkozásainak illetéke szintén 500 lej.

A magánosoknak eladott játékkártyák után 20 lej, a kluboknak és kaszinóknak eladott kártyák után 50 lej külön illetéket rónak ki csomagonként.

A bírósági beadványokra és idézőkre a következő repülőbélyegyek lesznek alkalmazandók: 100—10.000 lej értékig 2 lej, 10.000—50.000 lejig 3 lej, 50—200 ezer lejig 4 lej, 200 ezer lejtől felfelé 10 lej.

Az adásvételi ügyletek egy ezrelék illeték alá esnek.

A plakátokra a következő repülőbélyegyek alkalmazandók: 20 d. m. nagyságig 0.10 lej, 40 d. m. nagyságig 0.20 lej, 1 négyzetméterig 1 lej, 5 négyzetméterig 5 lej, 10 négyzetméterig 10 lej és ezen felül 10 lej.

Az illatszertári cikkekre 1—10 lej repülőbélyeg alkalmazandó.

A PÉNZÜGYMINISZTER megcáfolja azt a hírt, hogy adótarthatóságok B) kibocsátású állampapírokkal lehet kiegyenlíteni. Csak olyanok fizethetik kintestári adósságaikat, adójukat állami járadékpapírral, akik ezt a kötvényt az államnak velük szemben fennálló adóssága kiegyenlítésére kapták, akár fizetés, vagy nyugdíjkövetelés. Akar szállításból származott követelés rendezésére. A névre szóló B) kibocsátású kötvényekkel tehát csak azok fizethetnek, akiknek nevére szól az értékpapír, mások azonban nem. A régi, még forgalomban maradt adósságok viszont mindenki által felhasználhatók fizetés céljára és nem szólnak névre.

CONTINENTAL SZÁLLODA

BUDAPEST,

VII. DOHANY-UTCA 43.

AZ A HELY,

AHOL A JO KÖZÖNSÉG

JOL ERZI MAGAT.

LEGMODERNEBB SZÁLLODAI

KENYELEM

ELSŐRANGU ETTEREM,

ZENE TÁNC.

SZÍNHÁZAR SZORAKOZÓ-

HELYEK ES A KERESKEDELEM

KÖZPONTJÁBAN.

MERSKELT ÁRAK. GARAGE

A HÁZBAN.

„Ner
a

A román
hogya-k
alkotnak
kollégá

Cluj, március 16. régi békeidőzik a politikusi és eredeti kasztotta deri polgári közvé fordultak azót hogy a politik Amikor minde kinek jutna es vonni politikál Most a Natium lapból értesül politikusi ugya jövőre azonban akinek most n hogy kikémé sebségi kolle amelyből kide apró talán m bel politikusi mert fogalma éppen a liber helyt ad has rői formédver lehet beszélni a humor kedt sen közlünk. a kéménysepr nak.

„Mint ahog nyitottuk, Er vénában a kén tinik és azt e ter végzi. Az kovaini közsé kerületekhez kéményseprón pók fonja be tét. A kémér szer, az iparv kötelező.”

Ennek a r természetü b leszögezve, h azt már beje sebségiek vé azt a katasz következik.

A kisebbsé segédek, akti összekötteté sa közben be házaiba, az e egyes esetek a lakosság g erőforrását, lanak minden ban beszélnek vannak a lak gyonkuban t Látnak mindé mincnapos id ban vannak vatalos szerv hogy minden jegyezzenek f ják az összes ket, át halad utvonalak mányra.

Eszrevehet a hadseregbe ak minden nyagváltozt agókat a hely gokat lerakt

Behatolhat államvasuti az ehhez tar

„Nem hagyhatjuk az országot a kisebbségi kéményseprők kezében sem békében, sem háborúban“

A román kéményseprők fantasztikus emlékiratban megállapítják, hogy a kisebbségi kerületi kéményseprők valóságos kémszervezetet alkotnak az országban. Ki akarják kéményseprőzni kisebbségi kollégáikat az állami szolgálatból a sovinszta kéményseprők

Cluj, március 16. (Az Uj Kelet tud.) A régi békeidők kedves emlékei közé tartozik a politikus csizmadia, aki a maga egyéni és eredeti meglátásaival gyakran fakasztotta derűre az akkori idők nyugodt, polgári közvéleményét. Az idők nagyot fordultak azóta és ma már arra ébredünk, hogy a politikus csizmadia a múlté lett. Amikor mindenki az ég világán politizál, kinek jutna eszébe szakmai különbségeket vonni politizáló és politizáló ember között? Most a Natiunea Romana című liberális lapból értesülünk róla, hogy a csizmadia-politikus ugyan a múlté, a jelené, sőt a jövőé azonban a politikus kéményseprő, akinek most nincsen egyéb ambíciója, mint hogy kikéményseprőze az országból kisebbségi kollégáit. Memorandumot látunk, amelyből kiderül, hogy a politikus kéményseprő talán még komikusabb, mint a békebeli politikus csizmadia vicclapokból ismert fogalma, de a tünét tragikus, mert éppen a liberális kormánylap az, amely helyt ad hasábjain egy ilyen kéményseprői förmérvénynek. Komolyan még így sem lehet beszélni ezekről a sérelmekről, melyet a humor kedvéért az alábbiakban részletesen közlünk. A lap csak függelékét közli a kéményseprők épületes memorandumának.

A kisebbségi kéményseprés „katasztrófája“

„Mint ahogy emlékiratunkban bebizonyítottuk, Erdélyben, Bánátban és Bukovinában a kéményseprés kerületenként történik és azt egy kerületi kéményseprőmester végzi. Az összes erdélyi, bánáti és bukovinai községek kivétel nélkül ezekhez a kerületekhez tartoznak olyképpen, hogy a kéményseprőmester működése, mint egy pók fonja be az egész országrész területét. A kémények tisztítása havonta egyszer, az iparvállalatoknál havonta kétszer kötelező.“

Ennek a rövid technikai és szervezeti természetű bevezetésnek befejezése után, leszögezve, hogy mint emlékiratunkban azt már bejelentettük, ezt az ipart a kisebbségek végzik, ki kell hangsúlyoznunk azt a katasztrófát, amely ebből a tényből következik.

Mit láthat a kéményseprő

A kisebbségi kéményseprőmesterek és segédek, akiknek határon túli rokonaik és összeköttetések vannak, iparuk gyakorlása közben behatolnak az összes lakások házaiba, az összes lakások padlásaiba, sőt egyes esetekben még a pincébe is. Látnak a lakosság gazdasági helyzetét, minden erőforrását, vagyonát és tartalékait. Hallanak mindent, amit az emberek házaikban beszélnek, hónapról-hónapra tisztában vannak a lakosság hangulatával és a vagyonukban történő minden változással. Látnak mindent és hallanak mindent, harmincnapos időközökben. Kétségtelenül jobban vannak informálva, mint minden hivatalos szerv, mert meg van a lehetőségük, hogy mindent közvetlenül és a helyszínen jegyezzenek fel. Munkálataik során bejárják az összes országutakat, utakat, mezőket, át haladnak az összes hidakon, a vasutvonalak mellett, tartományról-tartományra.

Es ezalatt mindent látnak és mindent hallanak.

Észrevehetnek minden intézkedést úgy a hadseregben, akár a CFR-nél, meglátják minden munkálatot, átalakítást, vagy anyagváltoztatást, tartalékraktárakat és épületeket is, ahol ezeket az anyagokat leraktározták.

Es hová hatolhatnak be

Behatolhatnak az összes állomásokra, államvasuti műhelyekbe, kaszárnyákba és az ehhez tartozó épületekbe, a magángyá-

rakba, azoknak raktáraiba, pincéibe és padlásaiba, az altalajtól kezdve egészen a tetőzetig.

Észlelhetik az utak és az államvasutak forgalmának méreteit, a közlekedési eszközöket, a szállítmányok természetét. Mindezeket az állomásokon is. Láthatják az összes gépeket üzemben, minőségüket, tartalékanyagaikat és hiányait. Láthatják a szállítmányok irányítását, az ellátás folyamatát minden részletében, mert szabad bemenetelük van a pékségekbe és malmokba is. A féligkész, vagy elkészített termékek, nyersanyagok szállítását, a szállítások irányítását a műhelyekből, üzemekből és gyárakból, megállapíthatják a termelés kapacitását, a szállítás módját, a felhasznált anyagok minőségét, eredetét, a gyártott anyagokat, minőségüket és mennyiségüket, elosztásuknak módját és irányát.

Az alkalmazottak számát és a közöttük uralkodó szellemet.

Ezeket az észrevételeket meg tudják tenni az összes kategóriájú üzemekben, műhelyekben és gyárakban, valamint malmokban is és meg tudják jelölni még azt is, hogy milyen gépeket használnak a termelésre.

Nem is lehet elképzelni ideálisabb szervezetet, mely bármelyik pillanatban az ország ellenségeinek információs hálózatába

Capitol Mozgó
Ma premier!
A hét igazi szenzációja!

Darvas Lili
első filmje:

Baskiresev Mária szerelme
mely világhírt Béciben ihlettek vászonra. A film főszereplői még: HANS JARAY, SZÓKE SZAKALL, ATTILA HÖRBIGER.
Zeneszerző: Ábrahám Pál.
Rendezte: Hermann Kosterlitz.

lenne kapcsolható.

Ezt a szervezetet az osztrák-magyar monarchiától vettük el, fenntartottuk anélkül, hogy behatoljunk annak fontosságába és anélkül, hogy átszerveztük volna Románia és a román nemzet érdekeinek megfelelően, ami a felelős tényezők feladata lett volna.

Kérjük, hogy ez az elviselhetetlen helyzet az állam biztonságának érdekében azonnal szüntessék meg, hogy alkalmazák szövegüket a törvény 78. paragrafusát és a kerületi kéményseprést a közigazgatási törvény 113. paragrafusa alapján szervezzék át a román elemekkel.

A kéményseprő, a háború és a béke

Mint ahogy minden ország elfogadta és megvalósítja a felfegyverzett nemzet elvét, mivel a háborúra már békeidőben készülünk elő, az összes pénzügyi, anyagi, élelmezési, ipari forrásokat felhasználják, az utakat, vasutakat, szállításokat és ipari beruházásokat a nemzeti védelem szempontjából szervezik át, de még lelkileg is felkészül a nemzet erre a célkitűzésre.

Nem hagyhatjuk ezt a kéményseprési hivatalt a kisebbségek kezében, akik a volt impérium rendszerének pionirjai, sem békében, sem pedig háborúban.

Azonnali sürgős beavatkozásra van szükség, hogy az összes kerületi kéményseprőmestereket kiemeljék hivatalaikból és

hogy a kéményseprés, mint községi hivatal, mindenütt megszerveztessék.

Ilyenformán megszüntetünk egy igazságtalanságot a románsággal és egy előnyöket nyújtó rendszert a kisebbségekkel szemben.

Ilyenképpen románokat is el fogunk tudni helyezni ebben a mesterségben. Így lehet kiküszöbölni azonnali hatállyal, hogy a kisebbségi kéményseprők ne kövessenek el olyan cselekedeteket, amelyek sértik az állambiztonság érdekeit és elveszik azt a lehetőségüket, hogy a román elem és a nemzeti védelem ellen léphessenek fel. A jelenlegi helyzet a legideálisabban használható ki a román állam biztonsága ellen.

Ideális információs szervezetet tartunk fenn román pénzen Romániában, az ellenség szolgálatában és Románia ellen. Nem szabad a kezükben hagyni az országot sem békeidőben, sem háborúban.

Ha mindenáron kémeket akarunk, akkor a mi pénzünkön azok a miénk legyenek és az állambiztonság, nem pedig az ellenség szolgálatában.“

Eddig tart a kéményseprők emlékiratának függeléke. Kommentár? A függelék önmagáért beszél. A politikus kéményseprő tragikomikus figurája sajnos olyan élő valósággá vált már napunkban, hogy csodálkozni elfelejtettünk. Egyet azonban megtanultunk. Eddig úgy tudtuk, hogy a kéményseprő fekete. Most megtanultuk, hogy nemcsak fekete. Olykor sötét.

Vasutvonalat épít a palesztinai kormány Tel-Aviv és a saaron-völgyi kolóniák között

Nagy vasútállomás Tel-Aviv mellett

Jeruzsálem, március 16. A palesztinai kormány kiadásában broszura jelent meg, mely Felix Pol angol vasuti szakértő jelentését tartalmazza, akit a kormány kért fel arra, hogy tanulmányozza a palesztinai vasutak helyzetét és reformtervezetet dolgozzon ki.

A kormányhoz intézett jelentésében Pol számos intézkedést javasol a palesztinai vasutak újjászervezésére. Mindenekelőtt javasolja, hogy a kormány sürgősen lásson hozzá 18 km-es vasutvonal építéséhez Tel-Aviv és Magdiel Saaron-völgyi

kolónia között. Ez a vonal meg fogja rövidíteni az utat Tel-Aviv és Haifa között. Pol javasolja továbbá egy nagy vasuti állomás építését Tel-Aviv mellett. A jaffai és telavivi állomások átépítendők.

A telaviv—magdieli vasutvonal építésének tervezetét már ki is dolgozta a palesztinai vasutak vezetősége. A vasutvonalnak Petach Tikvahban, Ramath Ganban és Brné Brakban lesznek állomásai. Az építés költségei félmillió fontra rúgnak.

Az új jaffai—telavivi állomás építése 75 ezer fontba fog kerülni.

Egy bucuresti turistacsoport borzalmas lavina-katasztrófája a sinaiai havasokban

Négy turista, akiket a sziklához csapott a vihar, azonnal szörnyethalt. Heten súlyos sérüléseket szenvedtek

Sinaia, március 16. A grivitai vasuti műhely tisztviselőinek egy csoportja, valamennyi régi turista — szombaton este kirándulásra indult a Bucegi hegységbe. A turisták szombaton délután indultak el a fővárosból és az éjszakát Busteniben töltötték, majd a hajnali órákban utra kelték a Casa-Omului felé. Amikor a céltól mintegy 50 méternyi távolságra lehettek, hirtelen lavina lepte meg a kirándulókat. A hirtelen hóvihár hatalmas ereje a sziklák felé kapaszkodó turistákat óriási távolságokra ragadta el, a sziklákhöz csapta és szétszórta. A turisták közül né-

gyen és pedig Comanescu mérnök, Virgil Georgescu, Gh. Botez és Petre Catian sérüléseibe a helyszínen behalt. Senki sem tudott segítséget nyújtani, mindenki a saját életének megmentésére fordította erejét.

A többi kiránduló is súlyosan megsebesült, Condruța Mihai fején és lábán szenvedett sérüléseket, állapotja életveszélyes. Lion Marinescu lábát törte. Egyedül Costache Vintila sérült meg könnyebben és mielőtt magához tért, sietve lefutott Bustenibe és értesítette a csendőröket. Azonnal mentőexpedíciót küldtek a szerencsét-

lenül jártak segítségére. A mentőknek sikerült a 7 sebesültet az azugai kórházba szállítani, a halottakat ma szállítják le Bustenibe.

Az egész völgyben óriási az izgalom és a gyász. Ez az első eset, hogy a sinaiai havasokban egy turistacsoportot lavina temetett el. A bucuresti CFR vezérigazgatóságnál is általános részvetet keltett a tragikus szerencsétlenség.

— A clujai zsidó óvoda nagyszerű purim gyermekdelutánja. Vasárnap délután zsufolásig töltötték meg a katolikus gimnázium hatalmas disztribútát a zsidó szülők és érdeklődők a zsidó óvoda nagyszabású purim-ünnepélye alkalmából. Az ünnepélyt Frei Lajos, a Ferdinand uti zsidó iskola igazgatójának beszéde vezette be, majd Glasner Trudchen héber prólógusban mondta el a purim történetét, majd magyarul is elismételte azt. Felhívásokat is meghazudtoló elfogultatlansággal és gyermeki bájjal. A műsor a nemzeti himnusszal vette kezdetét. Ezt követte purim történetének színjátéka, melyben az óvoda minden növendéke részt vett és amelynek keretében több szép balettel és számos héber és román dalt adtak elő a gyermekek. Ezután a következő számokra került sor: purim élőkép, balett-tánc, román-héber verses daljáték, Ingerul pázitor (jelenet), tiroli tánc, tavasz ébredése, japán-tánc, chaluco-tánc, rokokó-tánc, szakács-tánc, Pierette és Pierot-tánc, boy-tánc, foaie verde hora, Hatikva. A műsor legsikerültebb és legmegkapóbb száma a chaluco-tánc volt. Aki a szünetek alatt az öltözőbe nézett be, megállapíthatta, hogy ez a kép a színpadnál is érdekesebb és hogy az anyák és az óvónők izgatottabbak voltak, mint maguk a főszereplő cseppsegek. Igaz elismerés illeti az óvónőket: Izsákné, Mózes Johánnát és Panethné Rosenthal Ilonkát, akik nagy gondnal és sok tehetséggel tanították be a gyermekeket és rendezték meg az ünnepélyt. A zsidó óvoda ez alkalommal is beigazolta, hogy figyelemreméltó intézménye a zsidó gyermeknevelésnek és a héber nyelv megszerettetésének. (j. s.)

Könyvtárak, a legmodernebb kivitelben, s legdivatosaabb színekben, nagyok, olcsók kaphatók a Str. Făstăneli 15. szám alatt az iskolaműhelyben.

Rav Fischmann nagy előadása és bizalmas beszámolója Clujon

Cluj, március 16. (Az Uj Kelet tud.) Rav Fischmann cluji látogatása kiemelkedő eseménye volt a zsidó közéletnek. Esemény volt az az előadás, amelyet vasárnap délelőtt tartott a nagyközönségnek s különösen nagyjelentőségű volt az a bizalmas beszámolója, amelyet délután tartott az exekutíváé nevében a palesztinai politikai helyzetről az egybegyűlt cionista delegátusok zárt ülésén.

Vasárnap reggel 9 órakor érkezett Clujra Rav Fischmann, a Jewish Agency exekutívájának tagja. A pályaudvaron népes delegáció fogadta Gottlieb József, a cluji helyi csoport elnökének vezetésével a nagy vendéget. Délelőtt 11 órakor a Poale Cedek imaházában tartotta nagyszabású előadást Rav Fischmann óriási hallgatóság előtt.

Az üdvözlések

A templom bejáratánál Mandelbaum rabbi üdvözölte az exekutíváé tagját, míg a templomban egybegyűlt nagy közönség előtt elsőnek dr. Glasner Izsák üdvözölte megleghangú beszéddel a cluji cionisták nevében.

Ezután Vermes Ernő, az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség elnöke emelkedett szólársra és frappáns, héber beszédben méltatta Rav Fischmann egyéniségét és érdemeit.

Rav Fischmann beszéde

Feszült figyelem közepette kezdte meg beszédét Rav Fischmann. A régi magidokra emlékeztető, szellemes tóra-magyarázatok szövegeit át előadását, mely mindvégig lebilincselte hallgatóságát.

A talmudisták — mondotta többek között — sokat vitatják a Biblia ama passzusát, melyben a zsidóknak a Vörös tengeren való átkeléséről van szó. „Ubné Jiszraél halchu bötoch hajam bajabasa.“ (És Jiszraél fiai átkeltek a tengeren szárazon.) A döntő lépés az volt, amikor Juda törzsének fiai elszántak a tenger hullámaiba vetették magukat. Azután nyílt meg a száraz ut.

Amikor Rabbi Tarfon megkérdezte a véneket, miért jár Juda törzsének a királyság, különböző feleleteket adtak, amik azonban nem elégítette ki Rabbi Tarfont, mire ő maga adott feleleteket: „Azért, mert Juda törzse vetette magát először a Vörös tenger hullámaiba.“

Ez utmutatás a cionizmusra is, mely a zsidó nép elszánt, nemzeti forradalma. A száraz síma ut, csak akkor nyílnak meg, miután vállaltuk a tengerbevetés hősi kockázatát. Vannak zsidók, akik a cionizmust a száraz uttal — prosperitivel — akarják kezdeni és azután lépnek a tengerbe. Ilyen cionizmusra azonban nem építhet a zsidó nép. Csak az els-ánt bátor uttörők vállalkozása vezetheti át a zsidó népet a szabadságra.

Jákob áldása

József odavitte két fiát Jákob halálos ágyához, jobbkezehez az idősebbiket, balkezehez a kisebbeket állította áldásra. Jákob keresztvetette kezeit és balkezét az

idősebb és jobbkezt a fiatalabb fiu fejére tette. Sokan kerestek hiába magyarázatot Jákob ezen gesztusára. Ma azonban megértjük, mit is jelképez ez. Az idősebb emberek vallásosabbak. Kevesebb bennük a cselekvő forradalmi tettekre készség. Konzervatívak, mai szóval: „jobboldaliak“. A fiatalabb generáció tele van tettekre készséggel, forradalmi lendülettel. Ők „baloldaliak“. Jákobi áldás a zsidó népre, ha az idősebb generáció egy kicsit balra és a fiatalabb nemzedék egy kicsit jobbra hajlana.

Számtalan szebbnél-szebb magyarázatot mondott még Rav Fischmann, majd a következő szavakkal fejezte be beszédét:

A jovel

Tizenegy év múlva lesz ötven éves a cionista szervezet. Már most készülnek Jeruzsálemben erre a jubileumra. En iszem, hogy addig egymillió zsidó lesz Palesztinában, 4 millió dunam földünk lesz az országban. És akkor a jubileumi ünnepeken elő fogják venni a könyveket azokról a nevekről, amelyek az első székelfizetőkről szólnak. És az új zsidó nemzedék keresni fogja a könyvekben az apák és nagyapák nevét. Az a fiu, aki meg fogja találni apja és nagyapja nevét, áldani fogja a szüleit, aki hiába fogja keresni, átkozni fogja a szüleit, akik nem tették meg kötelességüket. Legyetek szon, hogy a ti gyermekeitek megáldjanak benneteket azon a napon.

A bizalmas cionista értekezlet

Délután 3 órakor a Paul Ehrlich termében ült össze az erdélyi cionista vezetők és küldött delegátusok zártkörű értekezlete. A bizalmas konferenciát Gottlieb József a cluji helyi csoport elnöke nyitotta meg, majd Vermes Ernő a Szövetség elnöke tartott exozét az erdélyi mozgalom belső problémáiról és rámutatott arra a konfliktusra, mely a Szövetség és a Miz-rachi között robbant ki. Az exozéra Rav Fischmann válaszolt, majd bizottságot küldött ki az ülés a vitás kérdések letárgyalására.

Ezután Rav Fischmann szigorúan a delegátusok részére bizalmas információkat közölt a palesztinai gazdasági és politikai helyzetről.

Rav Fischmann vasárnap éjszaka Clujról Sighetre utazott.

Hetenkinti utazást rendez PALESZTINÁ-ba O. R. T.

Organizația Română de Turism s. a. r. a Serviciul Maritim Pomani képviseltele Bucuresti, Bd. Take Ionescu 3. Tel. 4-41-65. Legmértányosabban vállal mindennemű tengeri szállítást. Prospektussal és ingyenes felvilágosítással szolgál: O. R. T. Org. Rom. de Turism s. a. r. CLUJ, Cal. Regele Ferdinand 33. Telefon 10-26.

Vesse jól az agyad! Hogy csak „HEINRICH“

gyártja a jól bevált receptek szerint a különféle **gyógyszappanokat** Bőrnek bármilyen megbetegedésére orvosa is kizárólag „HEINRICH“-féle gyógyszerzappanokat ajánl önnek, u. m.

Zsíros arcbőr ellen Borax
Hajhullás és korpázás ellen Petrol
Bőrviszketések ellen Antrazol
Mitesselek, pattanások ellen Kén-Kátrány
Bőrfoltoz ellen Epe
Száraz arcbőrűeknek Neutral

Gyógyszappan vásárlásainál vigyázzon az elismert „HEINRICH“ márkára és követelje az eredeti csomagolásra „Heinrich“ gyógyszerzappanokat, u. m. Borax, Neutral, Lanolin, Kén, Kátrány, Antrazol, Epe, Petrol, Sublimat, Salycol, Carbol, Ichitol, stb. Óvakodjunk az utánzatoktól, mert csak papírba burkolt szappant kap és nem gyógyszerzappant.

MEGNYILT SZÉKELY ÉS RÉTI BUTORGYÁR R. T. lakberendezési KIÁLLITÁSA Targu-Muresen

30 ragyogó interieur, 30 lakásberendezési probléma tökéletes megoldása

Ha otthonát igazán szépen és melegen akarja berendezni, látogasson meg a gyár Pista Albina 17 sz. alatti mintatermét. Akadályoztatás esetén a cég szívesen küldi ki megbízottját eredeti rajzokkal s tervekkel.

Az 1936 március hó 15-én megtartott 10-ik sorsjáték első osztályának huzasi eredményei

Az Osztálysorsjátékon nyertek: 1.000.000 lejt 35505, 500.000 lejt nyertek 26995, 200.000 lejt 31202, 100.000 lejt 60804, 100.000 lejt 18247, 50.000 lejt 44992, 50.000 lejt 50522, 50.000 lejt 50498, 50.000 lejt 6201.

Az Osztálysorsjátékon 1555 lejt nyertek mindazon számok, melyeknek végső számjegyei 32, 46 és 49.

A fő-nyeremények közül a következők lettek kisorsolva a

cluji BANCA ILIESCU főelárusításában

500.000.— lejt nyert a 26995 szám,
250.000.— lejt 253346 és 100.000.— lejt a 139992,
valamint a 100.000.— lejen aluli nyeremények egész sorozata.

A melléksorsjátékon nyertek: 1.000.000 lejt 197022, 250.000 lejt 253346, 100.000 lejt 219228, 100.000 lejt 139992, 50.000 lejt 193742, 50.000 lejt 174026, 50.000 lejt 252537.

A melléksorsjátékon 444 lejt nyertek mindazon számok, melyek: 017, 078, 328, 550, 569, 473, 692, 662, 685 és 942 számokkal végződnek és még 11.059 darab 50.000 lejen aluli nyeremény.

RÁDIÓ MŰSOR

Kedd, március 17.

Bucuresti. 17.15: Szóakoztató lemezek. 19.15: Hegedűszó. 19.55: Lévy Ikonka énekel. 20.30: Szimfónikus hangverseny. 22.15: Vendéglői zene. 22.45: Hírek.

Budapest. 6.45: Torna, utána hanglemezek. 10: Hírek. 12.05: Hanglemezek. 13.30: Magyar dalok. 17.30: Szalonzene. 10.35: Wagner: Istenek alkonya, opera az Operaházból. 20.05: Hírek.

Bécs. 22.10: Baritonénekel. Belgrad. 18: Jazz. 22.20: Rádiózenekar. Brünn. 19.45: Vegyeskar.

Brüsszel. 21: Szimfónikus hangverseny. Droitwich. 17.20: Könnyű klasszikus zene. Hiiversum. 21: Szóakoztató zene. 22.45: Könnyű zene.

Ljubljana. 18: Grieg-zene. 21: Rádiózenekar. 22.15: Citeraverseny. Osló. 20.30: Rádiózenekar.

Párizs. 18: Hangverseny. 21.30: Francia darabok. Prága. 20.15: Brahms: B-dur, zenekari verseny.

Rádió Paris. 19.30: Hangverseny. Regional. 19.50: Rádiózenekar. 22.15: Szalonzene.

Riga. 17.30: Operalemezek. 20.35: Három egyfelvonásos opera. Strassbourg. 21.15: Közvetítés a Vigoperából.

Toulouse. 19.40: Szalonzene. 19.55: Fekete szemek, orosz dal.

Szerda, március 18.

Bucuresti. 17.15: Constantinescu-zenekar.

19: Hírek. 19.15: Dallemezek. 20: Oratórium. 20.55: Reger: Cselló- és zongora-szonáta. 21.45: Rádiózenekar.

Budapest. 6.45: Torna, utána hanglemezek. 10: Hírek. 12.05: Szalonzene. 13.30: Rendőrzene. 10.10: Hírek.

Bécs. 20.40: Filharmónikusok. 23.40: A régi Bécs dalai.

Belgrad. 18.20: Rádiózenekar. 21.10: Jazz. Brünn. 19.25: Fuvószene.

Brüsszel. 19.40: Szaxofónnyegyes. Droitwich. 17.45: Szalonötös. 20.30: Dalok. Hiiversum. 18.55: Walis zenekar.

Kalundborg. 20: Operazene. 22.30: Rádiózenekar. Ljubljana. 22.15: Rádiózenekar.

Osló. 20.10: Rádiózenekar. Párizs. 21.30: Tarka est.

Poste Parisien. 19.40: Wagner és Haydn-lemezek. 22.15: Hangverseny.

Stockholm. 21.30: Szimfónikus hangverseny. Toulouse. 18.45: Tangó-dalok. 23: Verdi: Traviata, ábránd.

Varsó. 21: Chopin-művek.

APRÓ HIRDETÉSEK

Hazasságokat biztos eredménnyel követték a széleskörű összekötéssel rendelkező „MIREA“ iroda Cluj, Regele Ferdinand 116.

Üzemen levő keményítőgyár vidéki városban társat keres 250.000 lejfel. Magas rentabilitás, öke biztosítva. Erdekldéseket „Keményítőgyár“ jelgére a kiadóba.

Keresünk azonnalra, könyvelésben jártas, perfekt román, magyar tisztviselőt vagy tisztviselőnt. Ajánlatokat mindkét nyelven kézirással, iskolai végzettség, eddigi működés, életkor, családi viszony és igény megjelöléssel, Poste restante Brasov, „Megbízható“ jelgére.

Erzieherin aus der Bucovina mit hebräisch, deutschen und rumänischen Sprachkenntnissen — Volksschulnachhilfe — wünscht Stellung per sofort. Unter „Religiös“ in der Administration.

Metsző יצחק ki három elismert orth. rabbitól kabulával תורה rendelkezik, kintün Mohel משה bal tefila תורה ודבריו és bal-kore תורה közpöku, kiscsaládu, azonnalra állást keres. Esetleg pár gyermek tanítását is vállalja. Szives ajánlatokat „Metsző“ jelgére a kiadóba kér.

Feltűnően csinos, fiatal urinó, többmillió készpénz és ingatlan hozománnyal férjhezmenne. Erdekldööknek fényképét megküldöm. Bizony Ferenc, házasságközvetítő iroda, Timișoara.

2 dunam Czur Salom parcella eladó. Dávid Dező, Odorheiu.

Kiadó május 1-re 2 szoba, fürdőszoba komfortos uccai lakás, Naționala Biztosító, Regina Maria 6.

Fiatal zsidó leány, kintűnően főz, délelőtti munkája vállalkozik. Megkeresések a kiadóba „Dolgos és megbízható“ címen.

Különbejárati butorotó szoba, fürdőszobával kiadó. Str. Decebal 51.

Sirobsch

A Poetas

tája Clujnak. külvárosi uccák, óta a déli órákban longás. A város ráérő emberek az zathassák azt az növési, kerekarcú tell“ öszegért a

Van itt a töm munkás, jobban akatáskával, vig Senki nem állja perceret ne szente aki két rozzant súlyozó rudoal schneideri mutat uccabeli „udvarn tákolt két méter

A fiatal akrobá nadragót“ visel, sapa, a füle me Inoulás a kerü jéről. Jól megto egyik lábát a „sz szeleire. Egyensúlyt, mint strosz tatott lábával

Végigmegy a de zökkel ide-oda. Visit egyet... O zingyart lecsik. lik, a kis kócsk deszkafalón szel

Bjnye, de csun egész. Így csun schneider is. Ism dulaot tesz, fele

Ahogy egy leveg szaszalad — hát leraaja az evező teugrik a tömeg

— Egy lejt ke Hogy megritik zöbben más irá nem nagyon hull Főnyesen me robatához illik (tan nagy hirté tanult.

— Az öreg fe — monda férfi — Hogy lehet re... — cizok

— A kettő ne le öntudatosan. tatom-e a pályá kedvem van ho hogy ez a desz kedvéért van. kötelen is. Ne magasságban. ság ez, mint Sz töréshez ennyi is

Eddig nem ve mutat, amelyet Vasár- és ünne rajta az attrak Cigánykerékkel sarka sem esik ganak. Megint tenyerét.

— Engem má nyira tetsem — tek sokan és csö tosan ezekkel a ném, ha az ujs Nem kérve n neki, hogy erről fordul. Azt hitt ködöm, legalább rozztan sértődő

Visszarepül (hogy az nem is ragadja az egy dődik az egész

— Végetért Varsóból jelenté véget ért. Ma munkát.

HÍR

**OLCSÓ
LELTÁRI
ÁRAK**

**CONSTRUCTIO
P. UNRI 31.**

Sirohschneider a kül- városban

A Poetas ucca nem a legfestőbb tája Clujnak. Kiközvetlenül, girbe-görbe külvárosi ucca, ahol ennek ellenére napok óta a déli órákban óriási a forgalom és a tolongás. A város minden részéből eljönnek a ráérő emberek úgy déli fél két óra felé, hogy nézessék azt az attrakciót, amit egy kis-növésű, kerekarcú fiúcska mutat be „bagatell” öszegért a járókelőknek.

Van itt a tömegben falusi paraszt, városi munkás, jobban öltözött polgár, diákleány akatáskával, vigéc, egyszerűen minden réteg. Senki nem állja meg, hogy legalább öt-hat percet ne szenteljen ennek a gyermeknek, aki két rozszant evezőből összetakolt egyensúlyozó ruddal a kezében valóóságos strohschneideri mutatványokat végez egy Poates uccabeli „udvarház” három deszkából összetakolt két méternyi magas keredésén.

A fiatal akrobata 13 éves, kockás „művész-nadrágot” visel, hozzá zakót, a fején micisapka, a füle melett pedig — gondor tincs... Inulás a kerítés melett kis kalyiba tetőjéről. Jól megfontolt mozdulatokkal teszi rá egyik lábát a „süket” jelentő keskeny deszka szélére. Egyensúlyoz, fontolgat, majd (éppen úgy, mint strohschneider) fener zokniba bújtatott lábával nekiszalad a „veszélynek”. Végigmegy a deszkan, az egyensúlyozó evezőkkel ide-oda hajlong, előre-hátra szalad. Visit egyet... On, sonajt fel az ucca népe — mingyart leessik. Az egyik lába megocsaklik, a kis kóteláncos, akarom mondani deszkatáncos szeme kimered.

Lejnye, de csúszatlan gyermek. Vics volt az egész. Így csúszta annak idején Strohschneider is. Ismét feláll, egyensúlyozó mozdulatot tesz, felelőre ereszkedik, ingadozik. Ahogy egy levegőtáncoshoz illik. Aztán visszaszalad — hátrafele — a kalyiba tetőjére, lerakja az evezőket, azaz egyensúlyozókat és leugrik a tömeg közé.

— Egy lejt kérek, egy lejt kérek. Hogy megtrikkult a tömeg egyszerre. Legzöbben más irányba tekintenek. A lejt nem nagyon hullanak, annyit biztos. Főlegesen meséli, ahogy egy befutott akrobatához illik (mert a Poetas uccában valóban nagy híre van), hogy Strohschneiderrel tanult.

— Az öreg felismerte bennem a hajlamot — mondja férfias komolyan.

— Hogy lehet az, hogy vallásos fiú létedre... — élzok a füle mögötti tincsekre.

— A kettő nem zárja ki egymást — int le öntudatosan. — Nem tudom, hogy folytatom-e a pályát (így mondja), de egyelőre kedvem van hozzá. Sőt arról is biztosít, hogy ez a deszkatánc csak a változatoság kedvéért van. Mert ő éppen ilyen jól fut kötélen is. Nem a földön, Hanem hasonló magasságban. Nem olyan veszélyes magasság ez, mint Strohschneideré, de egy nyaktöréshez ennyi is elég.

Eddig nem vettem észre. Kifizetett kötelet mutat, amelyen hétköznap ruhát szárítanak. Vasár- és ünnepnapon pedig ő mutatja be rajta az attrakciót.

Cigánykereket hány, kézállászik. Még a sapka sem esik le a fejéről. A nézők ujjonganak. Megint a tömegbe vegyül. Tartja a tenyerét.

— Engem már sokan lefénképeztek, annyira tetszem — veti oda félvállról. — Jöttek sokan és csodálták a tehetségemet. (Pontosan ezekkel a szavakkal mondja). Szeretném, ha az újságok is írának rólam.

Nem kérve mondja. Követelőleg. Mondom neki, hogy erről nem biztosíthatom. Erre elfordul. Azt hitte, hogy ha ennyit kérdészködöm, legalábbis újságba teszem ki. Határozottan sértődöttén néz rám.

Visszarepül (mert olyan könnyedén teszi, hogy az nem is ugrás) a kalyibára, megragadja az egyensúlyozót és fontolgat. Kezdődik az egész újból. (H. E.)

— Végetért a lodzi textilgyári sztrájk. Varsóból jelentik: A lodzi textilgyári sztrájk véget ért. Ma 110.000 munkás felvette a munkát.

Kedd este az UJSÁGIRÓKLUBBAN nagy táncszórakozás:

Marlány-trió

Remek akrobata táncsoport, amely az elmúlt évben az Ujságíróklubban frenetikus sikert aratott.

Figyelem! Szerdán, csütörtökön?! Rones?!

A „Római zsidó” irodalmi törvényszék előtt. Közlekedik március 26-ika, amikor Lion Feuchtwanger világhírű műve, a „Római zsidó” irodalmi törvényszék ítékezése alá kerül. Ebben a szezonban Erdély fővárosában ez lesz az egyetlen irodalmi törvényszék, mely azonban nívóban és érdekességben messze túl fogja haladni az összes eddigieket. A vádat Jámor Ferenc képviseli, a védelmet Salomon László látja el. A zsüri végleges összeállítására a következő: Adler Zsigmondné, Gottlieb Józsefné, özv. Wertheimer Samuné, dr. Kepes Imre, dr. Schreiber István, dr. Vass Zoltán. Az irodalmi törvényszék elnöki tisztét dr. Hamburg József tölti be. A rendkívüli érdekességű izzó vitaanyagot felvető irodalmi törvényszék elé városszerte nagy érdeklődéssel tekint a zsidó kulturközönség. Az irodalmi törvényszék a Salom-klubban lesz megtartva.

Két svájci munkanélküli csodafantákkal indul Fawcett ezredes keresésére. Zürichből jelentik: Két svájci munkanélküli, Erich Steiner és Teddy Bachmann, merész kísérletre vállalkozott: fel akarják kutatni a tíz éve eltűnt Fawcett ezredest a braziliai dzsungelben. A két vállalkozó szellemű ember a Zürich melletti Hogen faluban két éve épít egy óriási tankot, mely szárazföldi és tengeri utazásra egyaránt alkalmas. Könnyűszerrel lehet motorcsónakká átalakítani. A hatalmas tank, mely modern, kitűnő páncéllemezekből épül, 8 méter hosszú, 3½ méter magas, 3½ méter széles. A két svájci ember, aki már hosszabb ideig élt a délamerikai indiánok között, augusztusban akar elindulni. Először Amszterdamba mennek a különös járművel, aztán a tengerre szállnak vele és úgy mennek Brazíliába. Magukkal visznek egy filmoperatőrt, egy természetudóst és két vadászt. Remélik, hogy a tökéletes tank segítségével át tudnak hatolni a braziliai dzsungelen és megtalálják Fawcett-et.

Betörték a Petru Maior diákegyesület ablakait. A Petru Maior diákegyesület ablakait szombatról vasárnapra virradó éjjel ismeretlen tettesek kőkkel betörték. A rendőrség megindította a nyomozást a tettesek kilitének megállapítására.

A szenvedő, beteg nőket reggel éhgyomorral egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűviz 2—3 óra alatt könnyű, lágy béltűréshez segíti és ezáltal igen sok esetben rendkívül jótékony hatással van a beteg szervekre. A női betegségekre vonatkozó tudományos irodalom több nagyevű alapvetője írja műveiben, hogy a Ferenc József vízzel elért kitűnő eredményekről saját kísérlettel utján is alkalma volt meggyőződést szerezni.

Megszüntették a liceumok nyolcadik osztályát. Bucurestiből jelentik: A közoktatásiügyi minisztérium körében a liceumok nyolcadik osztályának megszüntetéséről beszélnek. Ezt az osztályt nem vették fel a minisztérium büdzsésztályzatába. A hír megerősítést igényel.

40.000 liftkezelő sztrájkol Newyorkban. Newyorkból jelentik: A newyorki liftkezelők sztrájkja áterjedt a város belső negyedeire és a Broadway színházi negyedére is. A rendőrség szerint háromezer, a sztrájkolók szerint négyezer felhőkarcolóban állanak a liftek. A bankok és biztosító vállalatok éles állásfoglalására a mozgalom vezetői azzal válaszoltak, hogy röpcédulákon szőlítették fel a sztrájkolókat a bankbetétek felmondására és a biztosítási összegek kifizetésének megtagadására. A sztrájkzindikátus elrendelte, hogy a sztrájkot terjeszték ki Brooklyn és Queens területére is. A rendőrség közölte, hogy 2347 házat és felhőkarcolót éri a sztrájk és a sztrájkolók száma 40.000. A háztulajdonosok szövetsége három évre szóló megállapodást ajánlott fel azzal a kiegészítéssel, hogy évenként döntőbíróshoz folyamodhatnak, a sztrájkolók azonban egyhangúan megszavazták a sztrájk fokozását.

Ötezer munkás sztrájkol a Julivölgyében. Petroseniből jelentik: A sztrájkoló bányamunkások száma tegnap a vulkáni és aninosaai bányákban 5000 főre emelkedett. Petroseniban tegnap gyűlést tartottak a sztrájkolók és elhatározták, hogy egyelőre felveszik a munkát addig, míg a fővárosba küldött bizottságuk hazatér és közli a vezérigazgatósággal folytatott tárgyalás eredményeit.

Ujabb véres összetűzés Spanyolországban fasiszták és baloldaliak között. Madridból jelentik: Tegnap Puerta del Sol helységben véres incidens játszódott le. A fasiszták és a baloldali ifjúság egy csoportja verekedett össze. Több sebesültje van az incidensnek.

Tökéletes, kényelmes, kellemes és olcsó BOROVALKOZÁS titka!

Vezetőnője: N. H. BALTHAZAR, Bucuresti, Str. Selari 7.

Betörést kíséreltek meg a Rapid autobuszindikátusban. A Rapid autobuszindikátus irodáiban tegnap este ismeretlen tettesek betörést kíséreltek meg. Egy arrajáró szolgálaton kívüli rendőr azonban észrevette, hogy valaki fel akarja feszíteni az iroda ajtaját, el akarta fogni a tetteseket, ezek azonban észrevették a rendőrt és elmenekültek. Még az éjszaka a forradalmi kizsálltak a helyszínre Nagy és Diosan detektívek, akik megállapították, hogy tényleg betörési kísérlet történt és beindították a nyomozást a tettesek kézrekerítésére.

Göbbels tiltotta a művésznőtől a nem-árjákat. Berlinből jelentik: A németországi nemárja színészeket, színésznőket, zenészeket és mindazokat a művészeket, akiknek a zsidó Kulturbund-ban kellett tömörülniök, hogy szerepelhessenek, kellemetlen meglepetés érte. Berlini távirat jelenti, hogy Göbbels propagandaminiszter megtiltotta nekik, hogy művészeiket viseljenek. A tiltalmat a birodalmi kulturkamara elnöke, Hinkel, a következőkben íratban tudatta a Kulturbund vezetőségével: „A népfelvilágosítás és propaganda birodalmi minisztere, Göbbels ur a birodalmi kulturkamara útján a következő rendeletet adta ki: Indítatva érzem magam ismételtlen megállapítani, hogy a zsidó Kulturbund tagjainak tilos ugynevezett művésznév (álnév, színésznév) viselni. Felhívom tehát a szövetséget arra, hogy e rendelkezést hozza tagjai tudomására és egyben utalok arra, hogy aki vét e rendelkezés ellen, azt azonnal kizárják a szövetségből.” A szövetségből való kizárás a működési engedély megvonását jelenti, vagyis az a színész, aki nem akar régi polgári nevével szerepelni, nem léphet fel többé a Kulturbund színházaiban sem.

A bíróság elrendelte egy nagybank kasszájának megfurasát. Londonból jelentik: Az angol törvényhozás történetében most fordul elő először, hogy bírák kasszafuraként szerepelnek. Erre a nevezetes esetre egy hosszú, bonyolult per ad alkalmat 25.000 font értékű arany körül forog ez a per már évtizedek óta. Az arany állítólag a Midland bank egy páncélszekrényben van évtizedek óta. Ennek a páncélszekrénynek kulcsa elveszett. A bíróság most elrendelte a kassza megfurasát. A bíróság tagjainak felügyelete alatt történik meg a napokban az ünnepélyes kasszafurás.

Ma, kedden este a „Vivó Club”-ban nagy ingyen tombola-estély !! Szenzációs nyereménytárgyak !!

Sir Basil Zaharoff Romániába jön. Bucurestiből jelentik: A Capitala jelentése szerint nincs kizárva, hogy Sir Basil Zaharoff, a „fegyverkirály” áprilisban ellátogat Romániába, hogy a Wickers-Armstrong és a resitai üzemek között létrejött szerződést perpektualja.

Felozlatták a bécsi horogkereszt titkos központját. Bécsből jelentik: A kormány utasította a rendőrhatalóságokat, hogy osszassák fel az ugynevezett Deutscher Beamtenvereint, amely az utóbbi időben a nemzeti szocialista mozgalom titkos fészke volt. Az egyesület vagyonát és levelezését a rendőrség lefoglalta, helyiségeit pedig bezárta.

Halálos Szerencsétlenség érte Amerikában Mdivani Szergej orosz herceget. Newyorkból jelentik: Delray Beachban (Florida) egy lovaspolémérkőzés alkalmával Mdivani Szergej herceget halálos baleset érte. Lezuhant a lováról és annak patkója szétrozscolta a koponyáját. Az áldozat fivére Mdivani Alexi-nek, aki a múlt évben Spanyolországban autószerencsétlenség következtében halt meg. A két perzsa arisztokrata a forradalom alatt Oroszországból menekült el. Mindketten az amerikai pénzügyi mágások és sportemberek körében forgolódtak.

Kiáradt a Njemen folyó. Kaunasból jelentik: A Njemen folyó kiáradt és 7.9 méter magasságra emelkedett. A város alacsonyabban fekvő részét elöntötte a víz.

Hatalmas orkán pusztított Buenos-Aires környékén. BuenosAiresből jelentik: A főváros környékén hatalmas orkán pusztított, amelynek 9 emberét esett áldozatul és 50 súlyos sebesült. Az anyagi kár igen jelentékeny.

Köszönetnyilvánítás. Felejthetetlen édesapánk elhunya alkalmából nyilvánított részvétkefejezéseket ezuton mond szívjből jövő, őszinte köszönetet a Grünwald-család.

Nem devalorizálják a német márkát. Berlinből jelentik: Hivataiosan megécfoalják, hogy a német kormány a márkát 30 százalékkal devalorizálni fogja.

A fejbőr ápolása a hajkulturának legfőbb parancsa. De főképpen szükséges akkor, amikor a haj ideelőtt szürkül, törékeny lesz, kihull és szinét veszti. Ha a fejbőr kopás, rövid időn belül a kopaszodás jelei mutatkoznak. Mivel a fejbőr a hajgyökérnek táplálója, szükséges, hogy neki a haj növeséhez szolgáló anyagokat eljuttassuk. Ezt Tarpan hajcsepp utján érhetjük el, amely koncentráltan tartalmazza mindazon hormonális és élettani anyagokat, amelyek a fejbőr táplálására és erősítésére szolgálnak. Reggelenkint 5—6 Tarpan csepp a fejbőrrre cseppentve, megakadályozza a hajhullást és a korpaképződést. Hőgyeknél naponkénti használat dacára sem rontja a tartós hullámot. A Tarpan hajcsepp nem hajvix. Két hónapra elegendő Tarpan hajcsepp ára 117.— lej. Kapható gyógyszerárakban, drogeriákban és illatszertárakban.

Női kabátokat, kosztümöket és ruhákat még a legkényesebb igényeknek is megfeleltetően készültünk.

IZSÁK nődivíziószalon
Cluj, Str. Memorandului 6. szám. Kapu alatt.

A vámmilleték alól mentesített behozatalra kivetik a statisztikai vámmilletéket. A pénzügyminiszterium törvénytervezetet készített, mely statisztikai illeték alá vonja mindazon behozatalt, amely eddig vámmenteséggel élvezett. A tervezet szerint statisztikai illetéket fognak fizetni mindazon áruk után, amelyek eddig az iparpártolási törvény, a bánatörvény, a vámtörvény 16—19 szakaszai, a vámtörvény 37 és 77 szakaszai értelmében vámmenteséggel élveztek. Ezt az illetéket a vámhivatalok fogják inkasszálni.

Megtöltötták a nyersbőr, a gyapju és a rész-tárgyak kivitelét. A pénzügyminiszterium körrendeletet küldött a vámhivataloknak, melyben értesíti őket, hogy március 14-től kezdődőleg megtiltja a bivaly, ökör, tehén, borjubőrök, szőrös vagy szőrtelen állapotban, nyersen, szárítva, szóva való kivitelét, ugysintén a gyapju, a használt és vezetékéhez szükséges használt csövek kivitelét. Ugyanezen alkalommal és szintén március 14-iki hatállyal megtiltotta a minisztérium mindazon réz és réztartalmu tárgyak kivitelét, amelyek a vámtarifa 1408 és 1409 tételében foglaltanak.

UJ KELET Legújabb hírek

Hitler napiparancsa

(Elsődoldali cikkünk folytatása)

óta intranzigens, mióta a kormány képviselőjében Paul Boncour Londonba érkezett, aki szerint

a locarnói szerződés aláíró hatalmaitól késedelem nélkül félreérthetetlen állásfoglalást kell követelni.

Boncour egyébként tegnap hosszasan tanácskozott Beck lengyel külügyminiszterrel s azután megbeszélést folytatott von Hoersch londoni német nagykövettel. Londoni értesülés szerint Hitler ma Frankfurtban tartandó beszédében újra körvonalozni fogja a német álláspontot.

Hitler napiparancsa

A német távirati iroda jelentése szerint Hitler ma napiparancsot intézett a hadsereghez, amelyben emlékeztet arra, hogy ma egy éve vezették be a kötelező szolgálatot. A Führer ez alkalommal számos zászlót ajánlódokozott a hadseregnek. A napiparancs megállapítja, hogy az 1918-ik évi események megszakították a dicső német hadsereg fejlődését, de az évszázadokon keresztül kipróbált katonai szellemet nem lehetett legyűrni, csupán megszakítani. Az összes német helyőrségek a mai napon ünnepeket tartottak, a középületekre kítűzték a nemzeti zászlót. A brandenburgi kapu alatt a katonazenekarok a volt császári hadseregből indulót játszottak.

Varsó, március 16. A németországi lengyelek uniója felvilágosítást kért a birodalmi belügyminiszteriumtól a március 29-ik szavazás módosításait illetően. A Pfundtner államtitkár aláírásával adott válasz szerint nem lehet szó arról, hogy a nemzeti szocialista listán szereplőkön kívül másokat is jelöljenek. A válasz tudomásul vétele után a lengyelek uniója lemondott arról, hogy résztvegyen a választásokon.

Szankciókkal fenyegette meg von Hassel római német nagykövet az olaszokat

A Le Matin római jelentése szerint von Hassel német nagykövet tegnap kinnállgatáson jelent meg Suvich olasz külügyi államtitkárnál. A lap értesülése szerint a kihallgatás hívós hangulatban folyt le. Suvich értesítésre adta a német nagykövetségnek, hogy Mussolini nem akar beavatkozni a locarnói szerződés felbontásával kapcsolatos konfliktusba. Londoni jelentés szerint a német nagykövet közölte Suvich-csal, hogy amennyiben Olaszország a népszövetségi tanácsban támogatja Franciaország és Belgium követeléseit, úgy Németország is alkalmazni fogja az olaszellenes szankciókat, éppugy, mint a Népszövetség többi tagállama.

Bucuresti, március 16. A román külügyminiszterium hivatalos kommunikéban közli, hogy egyes külföldi hírszolgálati irodák ama újra, mely szerint Titulescu ellenzte volna Németország meghívását a népszövetségi tanács ülésére, nem felel meg a valóságnak. Nemcsak hogy Titulescu ellenzte volna a meghívást, hanem ő fogalmazta meg a meghívási formulát, amit el is fogadtak.

Összeült a népszövetségi tanács London, március 16. (Rador). A népszövetségi tanács ma délután 15.30 órakor összeült. Egyidejű londoni jelentés szerint Flandin ma délelőtt megszakitás nélkül tárgyalta Paul Boncourral és több munkatársával. A francia megmozgatták a német jegyzék előterjesztése folytán előállt helyzettel foglalkoztak. Az angol kormány tagjai szintén megbeszélést tartottak ebben az ügyben.

Ama mely lehangoltságból kifolyólag, amit a német jegyzék negatív volta kiváltott, a birodalmi hatóságok ma reggel visszavonulót fújtak, hogy ne kompromittálják helyrehozhatatlanul a tárgyalások megkezdésének lehetőségét. E célból a londoni német nagykövetség ma közölte az angol külügyminiszteriummal, hogy a német válaszcikknek a népszövetségi titkársága által fordított szövegében egy kritikai rektifikációt igényel. Az „alsóold” szöveg szó, aminek „hasznos időben, megfelelő időben” értelmet kell tulajdonítani. Így a birodalom által közölt feltétel kevésbé parancsolóhangú lesz és megkönnyíti a tanács által a németeknek adandó választ.

A Havas tudósítója szerint igen kevés valószínű, hogy ez az utolsó órában történt manőver célt érjen. Mégma el is fogadják a német nagykövet újabb bejelentését, a népszövetségi tanácsot nem lehetne belevonni a Németország által javasolt procedurába.

A szerencsejátékok elleni küzdelem szükségességét hangoztatták a kormánypártiak és ellenzékiek a kamarában

Altitól meggyilkolással fenyegették a törvényjavaslat előadóját

Bucuresti, március 16. (Az Uj Kelet tud.) A kamara mai ülésén Gela felhívja a kormány figyelmét a szerencsejátékokra. Sinaiában a concessziót egy Littmann nevű ember kapta meg, aki 209 milliót keresett, de szerződéses megállapodás ellenére az összeget nem építette be. A fővárosban százmillió lej összegben van forgalomban váltója. Felhívja a figyelmet a parlamenti iniciatívából benyújtott törvényjavaslatra, amelynek háttérében bünyös kezek húzódnak meg.

Nae Popescu, a képviselőház kvestora és a törvényjavaslat előadója szólal fel és

azt mondja, hogy óriási összegekkel akarták megvesztegetni, hogy a törvényjavaslatról elálljon. Nem hagyja magát megfélemlíteni, bár már meggyilkolással is fenyegették. Megállapították, hogy állami tisztviselők már százmillió lejt vesztettek el a szerencsejátékokon. Nem szabad hagyni a szerencsejátékok garázdálkodását. Még a szeszítő beárása előtt meg fogjuk szüntetni a klubokat.

Ezután Pop Valer benyújtja az ügyvédtörvény javaslatát, amely, mint ismeretes, a diákság követeléseinek jegyében módosítja az eddigi ügyvédtörvényt.

Afework, volt római abesszin követ Dzsibutiban tárgyalást kezd Mussolini megbízottjával

Róma, március 16. (Rador). Afework, Abesszinia volt római követé ma Dzsibutiba utazott, hogy tárgyalásokba kezdjen az olasz kormány egyik megbízottjával. Afework találkozik fog az olasz megbízotttal, Liveratival, aki rövidesen Dzsibutiba érkezik. Olasz

részéről azt hiszik, hogy Afework küldetése rendkívül fontossággal bír.

Khartumi jelentés szerint Rickett, akiről azt a hírt teljesítették, hogy üzenetet visz a nékusnak Mussolinótól, ma reggel Khartumból Aszmarába utazott repülőgépen.

Óriási részvét mellett temették el Fuchs Benjámint főrabbit

Az erdélyi, csehszlovákiai és magyarországi rabbikar legjelesebb reprezentánsai bucsuztatták az oradeai főrabbit Ezrekre menő tömeg seregileit össze Erdélyből és a szomszéd országokból a főrabbi koporsója köré

Oradea, március 16. (Az Uj Kelet tud.) Ma délután temették el óriási részvét mellett Fuchs Benjámint oradeai főrabbit. Evtizedek óta nem temettek ilyen hatalmas méretek között rabbit Erdélyben, mint amilyen méretű volt az oradeai főrabbi temetése. A csehszlovákiai, magyarországi és erdélyi rabbikar legjelesebb reprezentánsai, kül- és belföldi hitközségek népes delegációi és az oradeai zsidóság ezrekre menő tömege állta körül Fuchs Benjámint koporsóját. A temetésről alábbi tudósításunk számol be:

A hitközségi gyásznap délután más helyen jelentettük, vasárnap délután összeült az oradeai hitközség előjárósága és megette az első intézkedéseket a temetésre. A hitközség táviratilag értesítette a halálesetről az ország összes főrabbi-jait és hitközségeit. Az előjáróság megállapította a gyászbeszédet, mely szerint az első szónok Klein Jakab halmeui főrabbi, a második Weisz Farkas bórkereskedő, az elhunyt főrabbi veje lett volna. Vasárnap este hét órakor a hitközség előjárósága a Chevre Kadisa vezető-égével tartott együttes gyászülést, amelyen elsőnek Ullmann István hitközségi elnök fejezte ki megindult hangon az oradeai zsidóság nagy gyászát. Meltatta a főrabbi érdemeit és egyéniségét, rámutatván arra, hogy a hitközség legválságosabb napjaiban az ő igazságérzete és békés szelleme mentette meg a hitközség és intézményeinek intaktságát.

Leitner Lázár, a Chevre elnöke könnyek között mondotta, hogy nemesen érző, nagy szíve ölte meg a főrabbit és bejelentette, hogy a Szentegylet disztrihelyet adományoz számára a velencei temetőben.

Ki lesz az elhunyt főrabbi utódja? Steiner Benjámint, a Chevre volt elnöke és a hitközség legidősebb tagja miltatta ezután az elhunyt főrabbi érdemeit, majd Fuchs Salamon, az elhunyt főrabbi bátyja szólalt fel és ama kívánságának adott kifejezést, hogy a gyűlés Klein Jakab halmeui főrabbit nyilvánítsa Fuchs Benjámint utódjának.

A gyűlés résztvevői közül sokan helyesléssel fogadták a javaslatot, Ullmann elnök azonban arra kérte a résztvevőket, hogy ez

alkalommal tekintsenek el ennek a kérdésnek az eldöntésétől, mert hiszen csak a hitközség tagjainak ögyülése jogosult arra, hogy főrabbit válasszon.

Az utódlás kérdése máris foglalkoztatja a hitközségi köröket és vannak verziók, amelyek Weisz Farkast, az elhunyt főrabbi vejét kombinálják utódnak.

A hatóságok részvéte Fuchs Benjamin főrabbi halála a város nemzsidó lakossága és a hatóságok körében is óriási részvétet váltott ki. Dr Banica vármegyei prefektus, Dr Popovici Valer rendőrfőnök, Bleda postármester és sokan settek résztvételüket kifejezni a gyászolóknál. A hatóságok nyomban intézkedéseket tettek abban az irányban, hogy biztosítsák a temetés impozáns lefolyását és megnyissák a határokat azok számára, akik Magyarországból, Csehszlovákiából érkeenek a temetésre.

Az erdélyi és külföldi rabbik a temetésen

A temetés délután két órakor vette kezdetét. Harminc családtag gyűlt össze Fuchs Benjámint koporsójához. Magyarországról és Csehszlovákiából egész nap szüntelenül özönlöttek a résztvevők a temetésre. Az erdélyi és külföldi rabbikarból a következők érkeztek meg: Klein Jakab halmeui, Teitelbaum sathari, Wesel turdai, Glasner Akiba clujji, Schück Bernát timosarai, Ungár Samuel nyitrai, Deutsch szabadkai és Schreiber Akiba pozsonyi főrabbi.

Népes küldöttségek érkeztek Baia-Mare-ről, ahol Fuchs Benjámint működött egykor, Sighetről, Dejéről és más erdélyi centrumokból.

A temetés megkezdése előtt az ortodox leánygimnázium növendékei a gyászház elé vonultak és tíz percig néma csendben hódolattak a halott emlékének.

A gyászszertartás Két órakor a gyászházban az ortodox nagytemplomban vitték a család tagjai a főrabbi koporsóját, amelyet abból az asztalból, amelynél tanult és dolgozott és abból a szó-

Holnap, szerdán a ROYAL-mozgóban világszenzáció:

MAZURKA

Fősz.: POLA NEGRI. Mon. Filmcentrál Willy Forst, a Mazurka rendezője az alanti kérelemmel fordul Cluj mozikközönségéhez: Holnap bemutatják legújabb filmemet, a Mazurkát. Hogy a film rendkívül izgalmas és érdekesítő cselekménye hatásából ne veszítsen, ezért tartalmát előre nem közlöm. Kérem mindazokat, akik a filmet megnézik, ne mondják el senkinek annak tartalmát, hogy az Önök utáni nézőkre is ugyanolyan hatással legyen, mint Önökre lesz. Hálásak leszek nekem tanácsomért, én meg Önöknek, ha azt megfogadják. Wien, 1936 február. WILLY FORST.

Ma, kedden utóljára: Charlie Chan Egyiptomban.

székből, amelyből a tant hirdette, ácsolt össze. A koporsót a templom előtt átdták az előjáróság tagjainak, akik a Frigyládáig vitték azt. Ezután a rabbik járták körül hetszer a templomot a koporsóval.

Az első gyászbeszédet Weisz Farkas, a főrabbi veje tartotta.

Ezután a templom udvarára vitték a koporsót, ahol egymásután tartották meg gyászbeszédüket a főrabbi.

A késő délutáni órákban indult el az ezrekre menő gyászmenet a temető felé, ahol örök nyugalomba helyezték Fuchs Benjámint főrabbi földi maradványait. A nyitott sírról folytatódott a gyászszertartás és néhány gyászbeszéd hangzott még el.

Bomba robbant egy lengyelországi zsinagógában

Lodz, március 16. A lodzi Gexersmarkt-on bomba robbant fel egy Eugeniusz Pjonowski nevű 25 éves nemzeti demokrata fiatalember zsebében. A bomba letépte Pjonowski kezét, felszakította hasát és kiütötte két szemét. A fiatalembert kórházba szállították, ahol belehalt seibe. Megállapítást nyert, hogy Pjonowski bombamerényletet akart elkövetni egy zsidó péküzlet ellen, a bomba azonban idő előtt felrobbant. A rendőrség több nemzeti demokrata letartóztatott, akik Pjonowskit a merényletre felbujították. Ezenkívül lepecsételték a nemzeti demokrata helyiséget is.

Ostrowiecban négy-négy hónapra itétek el hat zsidót egy nemzsidó megveréséért. A megvert egyen tagja volt annak a nemzeti demokrata hulián-csoportnak, mely a helység zsidóságát megtámadta és öt zsidót súlyosan megsebesített.

Varsó, március 16. A sosnowicei zsinagóga szombat délelőtt isentisztelet alatt bombát hajtottak. A bomba felrobbant, de a nagy pánikon kívül nem okozott bajt. Senki sem sebesült meg.

Felemelik a katonai nyugdíjakat. Bucurestiből jelentik: Az új állami költségvetésben meglehetősen nagy összeget irányoztak elő a katonai nyugdíjak felemelése céljára. Ezt az uralkodó közvetlen közbejárására határozták el, aki személyesen érdeklődött a nyugdíjba helyezett tisztak anyagi helyzetéről.

Bevált orvosi könyvek

- Dr Vende: A nembetegségek 86 lej
  - Dr Hohenberg: A dohányzás 99 lej
  - Dr Rapaport: Idéges gyomor- és bél-bajok (kelek., gyógyítás) 132 lej
  - Dr Tó is: A fogazás titka 119 lej
- stb. stb. Postán utánvéttel. Ha beküldi franco

Lepagenál Cluj

Kérjen teljes orvosi jegyzéket!

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó R. T. nyomása Cluj, Strada Baron L. Pop 10. Telefonszám: 3-61.

CENZURAT

16. Telefon: 3-61
Havonta 110, négyre 500, egész évre 5000.
Havonta 12, egész évre 120.
Képek díjazásában.
"KELET" az erdélyi és magyarországi újságok utánnak a legolvasottabb.

Németország a nehézt Franciaország franciá

Ha N... kor...
LONDON
lényegtelen en...
percig tartó n...
vámú meg, ha...
furtból vissza...
ségi tanácsna...
tik meg ugya...
met delegátus...
március 7-iki...
melországbán...
Flandin kimé...
vást s a néme...

Flandin a ne...

A népszövets...
sen hozott hat...
ismertették. A...
ról szóló tudó...
be. E tudósítá...
Flandin hossza...
válasszal, mely...
alakilag elfoga...
vissza kell uta...
ben szólaltak f...
gyel, Barcia sp...
rök külügymin...
hangoztattak b...
le megbízottak...
azt javasolta...
dó delegátusa...
részt, hanem j...
bek között a F...
jelentett feltét...
Flandin ige...
Münch dán k...
tatta, hogy k...
való átvitele...
tényekben rej...
vezetni.

Beszéde vég...
kérdést: „...
általános m...
ahhoz, hogy...

Flandinrak...
pése tette leh...
tanács mégis...
álláspontot.
A népszöve...
ban a Reuter...
Titulescunak...
elvi kérdésrő...
Franciaország...
érdekeihez ka...
ban csaknem...
Grandit kivé...
ügyminiszter...
külön állásp...
tegnap hossz...
Flandin fran...
külügyminisz...

A népszöve...